

**KISKUNFÉLEGYHÁZI
TÖBBCÉLÚ KÖZÖS IGAZGATÁSÚ
KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNY**

HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Kiskunfélegyháza

2013.március

TARTALOM

I.1. Az intézmény jogi státusza.....	5
1.1.A működés törvényi feltételei.....	5
Alapító okirat.....	5
I.2. Pedagógiai alapelvek,értékek.....	6
Küldetésnyilatkozat.....	6
4/2013.(I.11.)EMMI rendelet A két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról.....	9
II. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai,feladatai,eszközei,eljárási.....	9
Feladatok.....	11
Eszközök.....	14
Eljárások, módszerek.....	16
IV. A tanulók személyiségének fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok,tevékenységi rendszerek és szervezeti formák.....	21
.....	30
V. Közösségfejlesztés és kapcsolatok.....	30
VI. A pedagógusok helyi intézményi feladatai,az osztályfőnöki munka tartalma,az osztályfőnök feladatai –.....	35
VII. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók, SNI gyermekek nevelése-oktatása.....	36
Beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	36
2.7 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	37
Gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	43
Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok.....	45
Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	46
Tanulói részvétel.....	48
A partnerekkel való együttműködés formái, továbbfejlesztésének lehetőségei.....	48
4 Az iskolahasználók részvétele az iskolai közéletben.....	50
Tanári részvétel.....	50
Szülői részvétel.....	50
X. Vizsgák A tanulmányok alatti vizsgák szabályai CXC6.§ 20/2012.26-45-§79-80§.....	50
3. Az iskola képzési rendje.....	51
3.1. A képzés szakaszai.....	51
Elérendő képességek és készségek az iskolából való kilépéskor.....	51
XI. A tanulók felvétele,átvétele.....	52
Az osztályba és csoportba sorolás elvei és rendje.....	53
Az osztályba sorolás.....	53
A tanulócsoportok.....	53
A foglalkozások.....	53
Az alapképzést kiegészítő tanórai foglalkozásokra jelentkezők besorolásának szempontjai.....	53
A választható tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon való részvétel lehetőségei, a besorolás szempontjai.....	54
A Házi feladat cél és feladatrendszere.....	55
Tanórán kívüli foglalkozások.....	56
Választható foglalkozások indításának elvei.....	56
Téritéses foglalkozások.....	56
Tanulói jogviszony, átjárhatóság.....	56
Az iskolai felvétel feltételei, a beírás módja.....	56
Az évközi belépés feltételei, az évfolyamon belüli osztályváltoztatás lehetősége.....	57
A továbbhaladás feltételei.....	57
3.5.4 A tanulói jogviszony megszűnése, megszüntetése.....	61
XII. Teljeskörű egészségfejlesztés Egészség- és környezeti nevelési program.....	61
/Havas Péter.....	65
Környezeti nevelés.....	65
XIV. Eszközök és felszerelések jegyzéke.....	68
A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.....	68
5. A pedagógiai program megvalósításának feltételei.....	68
5.1. Szakmai, személyi feltételek, továbbképzési terv.....	68
AZ ISKOLA HELYI TANTERVE.....	70
I.1. A választott kerettanterv helyi kiegészítései.....	70
20/ 81.	71
Általános iskolai tanulók fizikai állapotának felmérésére szolgáló próbarendszer.....	71
A pedagógiai program érvényessége.....	73

I.Bevezetés

A módosítás szükségességének indoklása:

2012. augusztus 1-től a Darvas József Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat beolvadt a TKIKI-be;

2012.szeptember 1-től megváltozott a jogszabályi háttér, 2013. január 1-től állami fenntartásba került intézményünk.

2008-ban fenntartónk sikeres pályázatot nyújtott be a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által meghirdetett, TÁMOP-3.1.4/08/2. kódszámú pályázati felhívásra. A projektet öt feladatellátási helyre tervezték meg, ezek egyikeként intézményegységünk, a Batthyány Lajos Általános Iskola is bekerült a támogatottak közé.

A Társadalmi Megújulás Operatív Program Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben című pályázat megvalósítása a 2009/2010-es tanévben megtörtént, s nevelő-oktató munkánk jelentős változásával járt együtt.

Ezek egy részét beépítettük nevelési programunkba, másrészt az innovációs folyamat során keletkezett dokumentumokat (témahét, 3 hetet meghaladó pedagógiai projekt, saját innovációk dokumentációja), valamint a tantervi módosításokat mellékletben helyeztük el. A módosítás a helyi nevelési programban a következőket érintette

- alapelvek
- célok
- feladatok
- eszközök
- módszerek, tanulásszervezési eljárások, tevékenységi formák
- környezeti és egészségnevelési program
- a személyiség- és a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok
- beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek
- a tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek
- gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok
- tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok
- szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység
- a partnerekkel való együttműködés formái, továbbfejlesztésének lehetőségei
- beszámoltatás
- értékelés, visszacsatolás, minőségbiztosítás

Az iskola helyi tantervében módosultak:

- az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak
- moduláris program megnevezése
- IKT arányai az oktatásban
- az alkalmazható tankönyvek kiválasztásának elvei
- tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A módosítás tartalma:

- a fejlesztő programok, kompetenciaalapú programcsomagok adaptálása,
- újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése, projektpedagógiai módszerek, témahetek beépítése a kulcskompetenciák fejlesztésének folyamatába,
- horizontális tanulás, az iskola profiljába illő jó gyakorlat kiválasztása és átvétele,
- a saját innovációs tevékenység átgondolt megtervezése és megvalósítása,
- hátránykompenzáló programcsomag összeállítása, a tehetség fejlesztését, a lemorzsolódás,

- és kirekesztődés megelőzését támogató személyközpontú egyéni tanulási utak megtervezése,
- a digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való mindennapos használata,
- a szükséges eszközök beszerzése.

A Kiskunfélegyházi Többcélú Közös Igazgatású Közoktatási Intézmény Pedagógiai Programja az általános iskola és az alapkú művészetoktatási intézmény nevelő tevékenységének közös jellemzőit tartalmazza. Nevelési programunkban eredeti elveink megtartását semmi sem kérdőjelezte meg, hagyományaink őrzése szempontjából ez fontos is számunkra. Legfőbb feladatunknak az ismeretek, tapasztalatok gyűjtését és azok alapján egységes, a NAT követelményeinek és szellemének, illetve a kerettanterveknek mindenben megfelelő, a változó kor kihívásaihoz folyamatosan alkalmazkodni tudó program kialakítását tekintjük. Ez a szellemi kihíváson túl természetesen komoly technikai fejlesztéseket, a személyi feltételek javítását is jelenti. Figyelemmel kísérjük a szülői elvárásokat, vizsgálni és mérni fogjuk munkánkról kialakult véleményüket. Ezek alapján korrekciók végrehajtására is sor kerülhet, ám a felvállalt képzési irányokban a jövőben sem tervezünk változásokat. Megőrizzük a meglévő zeneművészeti (zeneiskolai) képzés struktúráját, valamint a színvonalemelés érdekében az adott lehetőségekhez mért fejlesztését. A további három művészeti ág (táncművészet, képző- és iparművészet, báb- és színművészet) alapkú oktatását folyamatosan, felmenő rendszerben vezettük be és fejlesztjük, megteremtve annak tárgyi és személyi feltételeit.

I.1. Az intézmény jogi státusza

1.1.A működés törvényi feltételei

Alapító okirat

:

I.2. Pedagógiai alapelvek,értékek

Küldetésnyilatkozat

Nevelő és oktató munkánk legfőbb célja testileg és lelkileg egészséges, szilárd és gyarapítható ismeretekkel rendelkező, becsületes fiatalok nevelése. Intézményünk gyermekközpontú program alapján működik, amely az ismeretek átadására alapozott személyiségfejlesztésre összpontosít. Tevékenységünk illeszkedik az országos oktatáspolitikához, oktatómunkánk a NAT-ra, illetve a kerettantervekre épül. Ugyanakkor alkalmazkodik a helyi körülményekhez. A kompetencia alapú oktatás bevezetésével olyan, a sikeres élethez nélkülözhetetlen képességek, készségek, kompetenciák kialakítása a tanulóknban, amelyek a hagyományos tanítási mód eredményeként nem várhatók.

A művészetek semmihez nem fogható embernevelő szerepe rendkívül fontos az országnak, a helyi közösségeknek, a szülőknek, a gyerekeknek. A művészeti iskola nem csak azokat a gyerekeket alakítja, akik az órákat látogatják, hanem a teljes környezetükre hatással van. Felemelkedni, sikereket elérni csak széleskörű ismeretek megszerzésével lehet. Ezért művészetoktatásunk legfőbb célja az egyetemese kultúra megismerése, ápolása és átadása a jövő nemzedékeinek.

Intézményünk nevelő-oktató munkáját a demokrácia értékei, a nemzeti értékek, az európai humanista értékrend hatja át, valamint kiemelt figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös problémákra és a különböző kultúrák iránti nyitottságra.

Munkánkat a demokrácia értékei hatják át, mert:

- olyan magatartás alapjait rakjuk le, illetve olyan magatartásra készítjük fel tanulóinkat, amelyben az egyén és a köz érdekei egyaránt megfelelő szerephez jutnak,
- mert a minden ember számára nélkülözhetetlen általános műveltségnek azokat a szilárd alapjait sajátítatjuk el, amelyekre biztonságosan építheti ismereteit a későbbiekben valamennyi tanulóknk,
- mindehhez tudatos mérő, felmérő munkával felderítjük a segítségre szoruló gyerekeket; szoros együttműködésben a Nevelési Tanácsadó, a Gyermekjóléti Szolgálat és a Szakértői

Bizottság munkatársaival jelezzük, feltárjuk a problémás területeket, majd segítő munkával leküzdjük a gátló tényezőket. A spontán integráció állapotából a teljes integráción keresztül kívánunk eljutni az inklúzió, a befogadó pedagógiai állapotába. (Ezek az esélyegyenlőségi programunk céljait határozzák meg.) A hátrányos helyzetű és SNI-s gyermekek fejlesztésére egyénre szabott programokat dolgozunk ki. A lemorzsolódás és kirekesztődés megelőzését támogató, személyközpontú egyéni tanulási utak, komplex végigkísérési folyamatok kialakítása egyike legfontosabb feladatainknak.

- Nevelő-oktató munkánk a közös nemzeti értékeket szolgálja, mert fontos szerepet szán a hagyományoknak, valamint a nemzeti azonosságtudat fejlesztésének.
- Intézményünk alapvető értéknek tekinti az egyén, az individuum kiteljesedését. Meggyőződésünk, hogy az egyén boldogulása, személyiségének kibontakozása természeti, társadalmi és gazdasági környezetével kölcsönhatásban lehetséges. Ezért tanulóink egyéniségének kiteljesedését szűkebb és tágabb környezetének megismerésével, szabályainak betartásával, elfogadásával, illetve az azokhoz való tudatos igazodással látjuk megvalósíthatónak. Így nevelő munkánk során az egyéni képességek minél magasabb szintű kibontakoztatásával egyenértékűnek valljuk a közösségi értékek kialakítását, az egyén és a társadalom, az ember és természeti környezete közötti harmonikus kapcsolat alapjainak lerakását. Az iskola egész tevékenységrendszerét hassa át a természethez való megváltozott viszony, az ökológiai szempontok előtérbe kerülése, az élet és a természet szeretete, az egészséges életmódra nevelés, a természeti kincsek és az épített örökség megbecsülése.
- Intézményünk művészetoktatásának alapelve, hogy biztosítsa a szükséges és megfelelő lehetőségeket a kreatív és művészeti tevékenységekhez, hogy tanulóink kulturális identitásának fejlesztése mellett teljes értékű résztvevői lehessenek a kulturális és művészeti életnek. Ennek megvalósítása csak tudatos nevelő munkával lehetséges. Tradícióink alapján ma is a következetes szigor, a tanulókkal szemben támasztott világos követelmények és a gyermek személyiségét, képességeit szem előtt tartó humánus pedagógia ötvözése a fő törekvésünk.
- A követelmények, a kor társadalmi igényeinek gyors változása, hagyományos alapelveink mellett szükségessé tette, hogy munkánkban legyünk rugalmasak, alkalmazkodjunk a változásokhoz. A szülői igények megismerése, tanulóink egyéniségének tiszteletben tartása is megköveteli, hogy figyeljünk szándékaikra, megteremtjük a lehetőségét az iskolaélet demokratikus formálásának. Ez azonban nem fordulhat alapvető értékeink – az egyén képességeinek kiteljesítése, a közösséghez való alkalmazkodás, a társak elfogadása és tiszteletben tartása, a hátránnyal indulók esélyegyenlőségének biztosítása, a hazaszeretet, a munka megbecsülése, a becsületes helytállás – rovására.

Az iskola legfontosabb szerepe az egész életen át tartó tanulás alapjainak lerakása és megszilárdítása, amihez a kulcskompetenciák fejlesztése elengedhetetlen, ezért iskolánkban olyan pedagógiai programokat, módszereket, eljárásokat, eszközöket (projektek, témahetek, IKT eszközök, IPR, stb.) alkalmazunk, amelyekkel megalapozható a tanulók társadalomba való beilleszkedéséhez, a kreatív, eredményes munkavégzéshez szükséges ismeretek, készségek és beállítódások, kulcskompetenciák kialakulása.

Csak naprakész, a korszerű pedagógiai, szakmai és módszertani ismeretekkel felvértezett pedagógusok képesek a kor követelményeinek megfelelő, eredményes nevelő-oktató tevékenységre, amelyhez elengedhetetlen a kor követelményeinek megfelelő taneszközkészlet, tehát továbbképzéseink tervezésekor és tanítási és segédeszközök beszerzésekor e cél elérése az elsődleges szempontunk.

Programunk a kompetencia alapú oktatás bevezetése miatt kiegészül a következő alapelvekkel:

- gyermekközpontúság
- gyakorlatorientált tanítás-tanulás, alkalmazható tudás
- az ismeretbővítés és a képességfejlesztés helyes aránya
- képesség- és személyiségfejlesztés

- esélyegyenlőség,
 - integrált oktatás,
 - a kulcskompetenciák differenciált, egyénre szabott fejlesztése,
 - tanulóbarát iskolai környezet,
 - alkotó, innovatív pedagógiai légkör
 - tevékenység-központú tanítási-tanulási gyakorlat
 - fokozatosság és folyamatosság
 - multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés
- óvoda-iskola átmenet támogatása

I.3.Jogszabályi háttér

A pedagógiai program tartalmát meghatározó jogszabályok és dokumentumok:

2011.évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről

229/2012.(VIII.28.)Korm. Rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

20/2012.(VIII.31.)EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

110/2012.(VI.4.)korm. Rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról,bevezetéséről és alkalmazásáról

51/2012.(XII.21.)EMMI rendelet A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről

2001.évi XXXVII. törvény a tankönyvpiac rendjéről

23/2004.(VIII.27.)OM rendelet az iskolai tankönyvellátás rendjéről

32./2012.(X.8.)EMMI rendelet A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

32/1997.(XI.5.)MKM rendelet a Nemzeti,etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti,etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

2012.évi CLXXXVIII.Törvény a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről

4/2013.(I.11.)EMMI rendelet A két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelveinek kiadásáról

II. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai,feladatai,eszközei,eljárási

Célok

A pedagógiai programunk megvalósításához alkalmazott tanterveinkben megjelenő értékek, az alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók adottságaikhoz mérten tanulásukkal, fejlődésükkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

- Célunk, hogy a társadalom számára hasznos, boldog, boldogságra képes embereket neveljünk tanítványainkból. Olyan felnőttek legyenek, akik tanulmányaik befejezése után képesek lesznek alkalmazkodni a társadalom változó viszonyaihoz. Magas színvonalú és sokrétű ismeretnyújtással emeljük tárgyi tudásukat, a kulcskompetenciák tudatos és tervszerű fejlesztésével alakítjuk ki és erősítjük önálló problémamegoldó képességüket, készségüket és kreativitásukat. Célunk, hogy saját egyéni és kooperatív, irányított és önálló tevékenységük során megerősödjön bennük azok a képességek, kompetenciák, amelyek nélkülözhetetlenek a sikeres felnőtt életéhez, a társadalomba való beilleszkedéshez, de ahhoz is, hogy szükség esetén életük során többször is életpályát módosíthassanak, váltani tudjanak. Segítjük őket abban, hogy művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- Célunk, hogy a kompetencia alapú oktatás bevezetése, a programok sikeres adaptálása, az újszerű pedagógiai eljárások iskolai szinten történő bevezetése közelebb vigye a tanulókat az oktatás legfőbb céljának eléréséhez, az egész életen át tartó tanulás alapjainak lerakásához és megszilárdításához. Intézményi szinten kívánjuk biztosítani a fejlesztés folyamatosságát és fenntarthatóságát.
- Célunk erősíteni az együttműködési igényt, s kialakítani ezek technikáit a tanulóknak és nevelőkben egyaránt.
- Célunk, hogy a világban tapasztalható társadalmi és természeti jelenségeket ne egy-egy

tantárgy elfelejtésre ítélt elemeiként tapasztalják meg, hanem komplex, csak összefüggéseiben megérthető egészként.

- Célunk a szociális, kulturális és érzelmi hátránnyal induló, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók számára az intézmény keretein belül minden segítséget megadni hátrányaik leküzdéséhez, hogy az iskolából kilépve korosztályuk minden tagjához mérten egyenlő eséllyel kezdhessék felnőtt életüket.
- Célunk, hogy a másság elfogadása természetes legyen tanulóink számára.
- Célunk hogy az iskolában ismerkedhessenek meg az IKT eszközök gyakorlati alkalmazásának lehetőségeivel, az információszerzési módok sokféleségével.
- Célunk olyan iskolai közösségi élet, nevelési és tanulási-tanítási folyamat biztosítása, amelynek eredményeként tanulóink a felnőtt életbe kilépve sokkal felvértezettebben, saját sorsuk irányítását kézben tartva sikeresebb életpályát futhatnak be, s a társadalmi, gazdasági elvárásoknak eredményesebben tudnak megfelelni.
- Célunk, hogy a szülők, tanulók, fenntartók és az intézmény dolgozói elégedettek legyenek. Fontosnak tartjuk, hogy a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra, a sikeres életpályára való felkészítés jellemezze intézményünket.
- További célunk, hogy fentiek elérése érdekében lépésről-lépésre haladva megszüntessük az iskola mai gyakorlatában még jelenlévő módszertani, eszköz- és tevékenységbeli hiányt. Mindezekhez a 2009/2010. tanévben a TÁMOP-3.1.4/08/2. kódszámú nyertes projektünk kiváló lehetőséget biztosított.

A kompetencia alapú oktatás helyi céljai összefoglalva:

- A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése
- A sajátos nevelési igényű, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése a kompetencia alapú oktatás megvalósításával
- A digitális írástudás elterjesztése
- A tanulók képességeinek, kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése
- A nevelőtestület módszertani kultúrájának fejlesztése
- Önálló intézményi innováció megvalósítása, fenntarthatósága

Az **1-4. évfolyamban** folyó nevelő-oktató munkánk célja, hogy pedagógiai tevékenységünk:

- Óvja és fejlessze tovább az iskolába belépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.
- Vezesse át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Az iskolába lépés pillanatától segítse megelőzni a tanulási kudarc kialakulását a gyermekekben.
- Tegye fogékonyá a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt.
- Az iskola adjon teret a gyermek játék- és mozgás iránti vágyának.
- Az iskola segítse a gyermek természetes fejlődését, érését.
- Az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket, alapkészségeket (írás, értő olvasás, számolás, beszéd stb.) fejlesszen.

Az **5-8. évfolyamban** folyó nevelő-oktató munkánk célja, hogy:

- Folytassa az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek, **kulcskompetenciák** fejlesztését.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegye figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiailag elkülöníthető periódusra tagolódik.
- Vegye figyelembe, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján

szerzett tapasztalatokhoz.

- Vegye figyelembe, hogy 13-14 éves kortól (serdülőkor kezdete) a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás.
- A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú, gyerekeket együtt neveljük.
- A tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre.
- Alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására.

Konkrét célunk, hogy tanulóink jelentős hányada (70-80%-a) képessé váljon az érettségit adó középfokú intézményekben való továbbtanulásra. Az emelt szintű matematika-számítástechnika, illetve ének-zene képzésben részesülő tanulóink elsősorban a felsőfokú képzésre előkészítő gimnáziumokban, közgazdasági és ipari számítástechnikai irányokban nyerjenek felvételt.

Az általános tantervű osztályokból biológia és humán beállítottságú gimnáziumi osztályokba (onnan tovább hasonló felsőfokú képzésre), ügyviteli és államigazgatási ágak illetve ökológiai, valamint mezőgazdasági irányú középiskolákba jussanak be.

Minden osztálynak biztos alapot kell nyújtania ahhoz, hogy tanulóink a szakmunkásképző intézményeket választva ott sikeresen eljussanak az alapvizsgához, ill. a szakképzettség megszerzéséhez, minőségi szakma elsajátításához.

Alapfokú művészetalkotásunk célja:

- A választott szakon belül nyújtson speciális művészeti ismereteket és az alkotó munkával együtt járó pozitív élmények segítségével járuljon hozzá a harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív személyiség kialakításához.
- Alakítsa ki a kultúra iránti nyitott magatartást, az esztétikai érzékenységet, neveljen a művészetek befogadására, Irtésére és műveévére.
- Készítse fel az átlagosnál jobb képességű növendékeket a szakirányú továbbtanulásra, illetve a művészeti önképzőkörök, együttesek munkájába való bekapcsolódásra.
- Sajátos eszközeivel ösztönözzön a társadalmi érintkezésben, a kommunikációban a toleráns magatartásra.

További közös célnak tekintjük:

- Széleskörű pedagógiai kínálatunk megismertetésével az első évfolyamra való beiskolázás megszilárdítását, a 2 indított osztály biztos feltöltését tanévenként kb. 50 tanulóval;
- Általános iskolai tanulóink körében segítjük a művészeti képzésre való jelentkezőt;
- Az általános iskolákon belül közös tantárgyi mérési rendszer megvalósítását;
- Hagyományos rendezvényeinket anyagi, eszköz és szellemi erőforrásaink összevonásával közösen rendezzük meg;
- A művészeti képzésben a zeneművészeti ág mellett a további három művészeti ág oktatásának folyamatos fejlesztését;
- A minőségbiztosítás csoportjait közösen szervezzük (belső ellenőrzési csoportokkal);
- A munkaközösségek azonos témájú foglalkozásait közösen tartjuk;
- Szervezzünk közös kirándulást, tanításmunkán kívüli munkanapokon közös programokat.

Feladatok

Az iskola legfontosabb szerepe az egész életen át tartó tanulás alapjainak lerakása és

megszilárdítása, amihez a kulcskompetenciák fejlesztése elengedhetetlen.

Az iskola alapvető feladata olyan pedagógiai eljárások alkalmazása, amelyekkel megalapozható a tanulók (minden tanuló) társadalomba való beilleszkedéséhez, a kreatív, eredményes munkavégzéséhez szükséges ismeretek, készségek és beállítódások kialakulása.

Az Általános iskolában megvalósítandó feladatok:

Az **1- 4. évfolyamban**, a nem szakrendszerű oktatásban folyó nevelő oktató munkánk feladata, hogy:

- A pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon.
- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ezáltal motivált munkában fejlessze a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és előmozdítsa érzelmvilágának gazdagodását.
- Alapozza meg a tanulási szokásokat.
- Támogassa az egyéni képességek kibontakozását
- Adjon mintákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz; gondoskodjon a tanuláshoz szükséges szövegértési és szövegalkotási képességek, a kommunikációs képesség, a logikus, problémamegoldó gondolkodás fejlesztéséről.
- Működjön közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában.
- Segítse a sikeres beilleszkedést, törődjön azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak, működjön közre az esélyegyenlőség biztosításában.
- Gondoskodjon az önismeret fejlesztéséről, az önellátásra való képesség és igény kialakításáról a napi szükségletek kielégítésében (tisztálkodás, öltözködés, iskolai felszerelés stb.),
- A tanulók testi nevelését a szellemi fejlesztésükkel egyenrangú feladatoként kezelje.
- Tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket.
- Erősítse meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat.
- A gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség érését.

Az **5-8. évfolyamban** a szakrendszerű oktatásban folyó nevelő-oktató munkánk feladata, hogy:

- Folytassa az első szakaszban kialakított készségek, képességek, kompetenciák fejlesztését, az általános, elemi műveltség alapjainak lerakását, elmélyítését.
- Érje el, hogy a tanulók saját képességeiknek megfelelő szinten tudják teljesíteni a tanulmányi követelményeket.
- Nyújtson hatékony segítséget az önálló és folyamatos tanuláshoz, a hatékony időbeosztáshoz szükséges képességek kialakulásához, fejlesztéséhez.
- Segítse az infokommunikációs technológia megismertetését, alkalmazási képességének kialakulását.
- Fejlessze a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, kompetenciákat, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolatokhoz szükségesek.
- A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, sejtéző-képességét, szolidaritásérzését, empátiáját. Olyan helyzeteket teremtsen, amelyekben a tanuló gyakorlati módon igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét.
- Tudatosítsa a tanulóknál a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát, a családok optimális működésének jelentőségét.
- Tisztázza az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásában.
- A demokratikus normarendszert terjessze ki a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra.
- Tudatosítsa a nemzeti, a nemzetiségi és az etnikai hagyományokat és az ápolásukra való

- törekvést.
- Fejlessze a tanulóknak a nemzeti azonosságtudatot, képviselje az egymás mellett élő különböző kultúrák megismerése iránti igényt.
 - Erősítse az Európához való tartozás tudatát, és egyetemes értelemben is késztesse más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.
 - Fordítson figyelmet az emberiség közös problémáinak bemutatására.

A kompetencia alapú oktatással kapcsolatos helyi feladatok összefoglalása:

- A kompetencia alapú oktatás kiterjesztése
- Tanulóbarát, élet közeli tanulási környezet kialakítása,
- A tanulási folyamatban sokszínű, változatos tevékenység-rendszer biztosítása, egyénre szabott fejlesztés és értékelés

A művészeti oktatás feladata:

Ismertesse meg az egyes művészeti ágak alapvető ismeretanyagát és technikáit.

Alapozza meg a művészi kifejezőkészségek kialakítását, bontakoztassa ki a tanulók alkotó fantáziáját, és fejlessze improvizációs készségüket.

Törekedjen a társművészetekkel való együttműködésre, kapcsolattartásra.

Az alapfokú művészetoktatás **szakágankénti** feladatai:

A zeneoktatás feladatai:

- A hangszeres és vokális zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
- A zenei tudást olyan szintre kell fejleszteni, hogy a tanulók többsége képes legyen amatőr muzsikálásra kamaragyüttesekben, zenekarokban.
- Neveljen az értékes zene szeretetére, szoktassa a tanulókat rendszeres, céltudatos munkára.
- A zeneiskola adjon rendszerezett zenei ismereteket.
- Tanítsa meg a zenei írás-olvasást, a zene logikáját, formai összefüggéseit.
- Fejlessze a hallást, ritmusérzékét, a dinamika és hangszín érzékenységet, a zenei ízlést, stílusérzékét, karakter érzékenységet.
- Ismertesse meg a tanulókkal a főbb zenei stílusokat és a zene más művészetekkel való kapcsolatait.
- Segítse az egyházzenei életet.
- A nemzeti kisebbségekhez tartozó növendékeket ismertesse meg népük zenéjével.
- Működjen együtt más intézményekkel, használja ki a lehetőséget a zenei élet támogatására a kulturális és művelődési feladatok ellátásában.
- Támogassa az amatőr zenekarok és kamaragyüttesek, a családi "együttmuzsikálás" működését.
- Létesítsen cserekapcsolatot hazai és külföldi zeneoktatási intézményekkel, zenei csoportokkal.
- Teremtse "szabad iskola" formájában lehetőséget a legváltozatosabb igények kielégítésére.

A táncoktatás feladatai:

- Kiemelt feladat a táncművészeti alapismeretek átadása.
- A tanulók mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztése, nevelés az egészséges életmódra, ügyességre, magabiztosságra.
- Fejlessze fizikai állóképességüket, ritmusérzéküket, hallásukat, tér- és formaérzéküket.
- A gyerekek személyisége váljon nyitottá a közösségi alkotó tevékenységek és a művészetek iránt.
- Adjon teret a gyermek fantázia kibontakozásának, a kreativitásnak, fejlessze az improvizációs

készséget.

- Időtálló értékek közvetítése révén járuljon hozzá a gyerekek ízlésének, kritikai érzékének fejlesztéséhez.
- Fordítson figyelmet a színpadi megjelenítésre, a koreográfiák betanításánál vegye figyelembe a növendék életkori sajátosságait, tánctechnikai tudását, stílusismeretét.
- Irányítsa a tehetséges növendékeket hivatásos pályára és az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra.

A képző- és iparművészeti oktatás feladatai:

- A tanulók a választott képző- vagy iparművészeti területen belül szerezzék meg a mesterségbeli tudás alapelemeit.
- Sajátítsák el a vizuális megjelenítés síkbeli és térbeli alapjait.
- Ábrázolási készségük jusson olyan fokra, hogy képesek legyenek saját gondolataik kifejezésére.
- A tanulók művészeti tevékenységük eredményeként váljanak a műalkotások értő befogadóivá. A műalkotások elemzésével formálódjon ízlésük, esztétikai és kritikai érzékük.
- Ösztönözze a tanulókat rendszeres kiállítás- és múzeumlátogatásra, a rádió és a televízió képzőművészeti műsorainak figyelemmel kísérésére, valamint alkotótáborokban, pályázatokon való részvételre.
- A képzés legyen alkalmas a művészeti pályára való hatékony felkészítésre.

A drámajáték- oktatás feladatai:

- A tanulók ismerkedjenek meg a különféle színházi mesterségekkel.
- Sajátítsák el a színművészet kifejezőeszközeit (mozgás, beszéd) a színpadtechnika legfontosabb elemeit és a dramaturgia alapszabályait.
- A növendékek ismerjék a színháztörténet fejezeteit, kapjanak képet a kortárs szín- és bábművészet legjelentősebb törekvéseiről.
- Fejlődjön a tanulók közösség iránt érzett felelőssége, ön- és emberismerete, empátiája, önálló alkotóképessége, rugalmas gondolkodása, siker-, kudarc- és konfliktuskezelő képessége, testi, térbeli biztonsága, időérzéke, mozgásának és beszédének tisztasága.
- Fejlődjön ízlésük olyan mértékben, hogy egy-egy látott előadást szakszerűen, kritikusan tudjanak elemezni.
- A képzés végére a közösségek érettsége a gyerekek képessége, szakmai tudása érje el azt a szintet, hogy kevés tanári segítséggel létre tudjanak hozni egy színvonalas előadást.
- A képzés során szerzett ismeretek és élmények ösztönözzék a növendékeket arra, hogy az alkotótevékenység lehetőségeit életük további részében is igényeljék, s gyakorolják.

Eszközök

- Iskolánkban az eljárások, eszközök igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez és képességeihez.
- A nevelőtestület tagjai birtokolják, munkájukban napi gyakorlattá teszik a kompetencia alapú oktatás, az újszerű tanulásszervezési eljárások, a kooperatív tanulási-tanítási technikák és az IKT eszközök alkalmazását (a tanulói tevékenységre épülő tanulásszervezés, projektoktatás, témahét, valamely műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása, moduláris oktatás, IKT, mint eszköz).
- Az SNI-s tanulók esetében biztosítjuk a sérülés-specifikus fejlesztés, egyéni haladás feltételrendszerét.
- Tiszteljük és értékeljük a tanulói aktivitást, tág teret adunk az egyéni munkamódszereknek, segítjük tanulóinkat egyéni tanulási stratégiájuk kialakításában.
- Iskolánkban az értékelésnek személyre szabottnak kell lennie, a kapott feladatok megvalósításának módja és színvonala, a problémákra adott válaszok minősége szerint kell történnie.
- Nevelési programunkban fontos szerepet kap a komplex személyiség fejlesztésében az

önismeret, a fejlett és reális önértékelés, az önbizalom erősítése, a kezdeményező és vállalkozó készségek, az ítélőképesség, az erkölcsi és esztétikai érzék, az érzelmi intelligencia kialakítása.

Pedagógiai eszközeink:

- Minden tanuló számára biztosított a lehetőség, hogy képességének, érdeklődésének, pályaválasztási céljainak megfelelő programokon, tevékenységekben vegyen részt, s ezeknek megfelelő eszközöket használjon.
- A tanulás-tanítás folyamatában a gyakorlat-központúság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése érvényesül.
- Alkalmazzuk, saját rendszerünkbe illesztjük a nevelési-oktatási eljárások pedagógiai eszközeit, a kompetencia alapú oktatáshoz átvett programcsomagokat, a kooperatív technikákat, a kompetencia fejlesztésére kidolgozott tanulói és tanári eszköztrendszert.
- Napi gyakorlatunkban használjuk az IKT eszközöket, az Internet által kínált lehetőségeket.
- A horizontális tanulás keretében más intézményekben megismert „Jó gyakorlat”-ok közül átvettük a következőket: Játékos táncműhely 5. osztályban, Napközis projektek, Teszt a weben. Saját rendszerünkhöz igazítjuk azt, amely céljaink eléréséhez közelebb visz bennünket.
- Tanulóinkat pozitív mintákkal neveljük esélyeik, lehetőségeik maximális kihasználására, toleranciára, a másság elfogadására, az emberi jogok tiszteletben tartására.

A kompetencia alapú oktatásban javasolt módszertani elemek

- Tanulni tanulás
- Élethosszig tartó tanulás megalapozása
- Ismeretbe ágyazott képességfejlesztés
- Tanulóközpontú módszertan
- Differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák
- Drámapedagógia

A kompetencia alapú oktatásban javasolt módszertani elemek

- Átfogó tanítási szakaszok (epochák)
- Játék
- Projekt módszer
- Problémaközpontú tanítás
- Cselekvésből kiinduló gondolkodás
- Felfedezettős tanulás
- Megértésen alapuló fejlesztés
- Alkalmazásképes tudás

Az intézmény nevelési programját elsősorban oktató tevékenysége (tanóra), másrészt a tanórán kívüli programokban (rejtett tanterv) valósítja meg. Nevelő munkánk legfőbb eszköze tehát a gyermek tanulási tevékenységének irányítása, szabályozása, az ismeretek elsajátíttatása, a tanulók értelmi-, önálló ismeretszerzési-, kommunikációs-, cselekvési képességeinek, kompetenciáinak kialakítása, fejlesztése. Az oktatás tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó ismeretek alapjait foglalja magában, a tanulók életkori, fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel. Feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozhatja a tanulók műveltségét, világszemléletük, világképük formálódását, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben. Ennek érdekében a személyiség összes részterületének arányos fejlesztésére törekszünk. Ezek a nevelési eszközök jelentik a gyermekek fő tevékenységformáit, amelyekben a nevelési folyamat realizálódik.

Tanóráinkon a problémamegoldó képesség, a kreativitás, a tudás megbecsülése, az ismeretszerzési vágy kialakítása tanulóink **értelmi fejlesztésének** legfőbb eszköze.

Hangsúlyt fektetünk jellemük alakítására, **erkölcsi nevelésükre** (a feladatvállalás, a kötelességtudat, a segítőkészség, az egyenesség, a szeretet és a jóság, a bátor és becsületes helytállás, az őszinteség és felelősségérzet, a humanizmus, a tolerancia, egymás egyéniségének tisztelete), a közösségben elvárható viselkedési normák kialakítására és betartására.

Az **esztétikai nevelést** az iskolai környezettel és a napi feladatokkal szorgalmazzuk. Az önmagukkal és a környezetükkel szembeni igényességre irányítjuk figyelmüket, ösztönözzük őket társaik munkájának megbecsülésére, alakítjuk esztétikai értékítéletüket. A helyi kiállításokon, valamint a művészeti versenyeken való részvétel egyben a tehetségek kibontakoztatását is szolgálja. A **testi nevelést** nem csak szaktárgyán keresztül valósítjuk meg. Figyelemmel kísérjük tanulóink pszichés és fizikai fejlődését, társas kapcsolataik alakulását, motiváljuk őket az egészséges életvitelre. Az egészségügyi szervekkel együttműködve folyamatosan figyelemmel kísérjük szomatikus jellemzőiket. A vizsgálatok eredményeiről tájékoztatjuk a szülőket s javaslatokat teszünk az egyes tanulók problémáinak megoldására.

A programunkban más tárgyakba integrálva, illetve tanórán kívül valósítjuk meg **környezeti nevelési** céljainkat. Fel kívánjuk készíteni tanulóinkat a környezeti problémák iránti érzékenységre éppúgy, mint a mai társadalmi problémákra (a szociális érzékenységtől a másság elfogadásán át a szomszéd és a távolabbi népek kultúrájának tiszteletére). Identitástudatukat az iskolai közösségek, a helyi társadalom, a hazafiság és az Európaiság megbecsülésének jegyében alakítjuk.

Az iskolai ünnepek és rendezvények legfőbb nevelési céljaink megvalósítása mellett az éneklésben, vers és prózamondásban tehetséget mutató tanulóknak biztosítanak szereplési lehetőséget, ugyanakkor a kulturális örökség megbecsülésének, a lakóhely, a szülőföld, más népek megismerésének, az irántuk érzett tisztelet kialakításának is eszközei.

Eljárások, módszerek

- Fokozatosan vezetjük át a gyerekeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit, szokásait, az önálló tanulás és önművelés képességét, az alapvető képességek készségek elsajátításával, a mentális képességek célirányos fejlesztésével.
- Kiemelten kezeljük az életkori sajátosságokat.
- A tanulási-tanítási folyamatban folyamatosan figyelünk az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára, a tanulók egészséges terhelésére, érési folyamatuk követésére. Személyre szabott, fejlesztő értékeléssel segítük fejlődésüket.
- A tanulási hátránnyal indulók és a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek hátránykompenzálása a törvény által biztosított óraszámban történik. A tehetséggondozást tanórán, szakkörön és egyéni foglalkozásokon is biztosítjuk

A kompetencia alapú oktatásban intézményünkben alkalmazott módszertani elemek:

- Ismeretszerzésbe ágyazott képességfejlesztés
- Gyermekközpontú módszertan
- Differenciált tanulásszervezés
- Tanulni tanulás
- Élethosszig tartó tanulás megalapozása
- Kooperatív technikák
- Drámapedagógia
- Játékos tanulás
- Projekt módszer
- Problémaközpontú tanítás
- Cselekvésből kiinduló gondolkodás
- Felfedezettő, személyes megtapasztaláson alapuló tanulás
- Megértésen alapuló fejlesztés

- Alkalmazásképes tudás

Hagyományos tanulószervezési eljárásaink a 2009/2010. tanévtől (legalább) 5 éves fenntartási kötelezettséggel az alábbiakkal egészültek ki:

- Kompetencia alapú oktatás - új módszertani elemek beépítése a tanulási-tanítási folyamatba – kooperatív technikák
- Műveltségi terület tantárgyi bontás nélküli oktatása a szakrendszerű oktatás keretében: tánc-dráma heti 1 tanítási órában. Értékelése szöveges: részt vett.
- Moduláris oktatás (a tananyag kisebb, önmagában koherens részeinek téma, témakör szerinti tanítása) : informatika heti 1 órában 5-6. osztályban

Moduláris oktatás:

A tananyag kisebb, önmagában koherens részei a modulok, melyek az egyes tanórák anyagánál általában nagyobb, de a tanterv egészénél kisebb egységek. A modulok a tananyag egészén belül, azzal összehangoltan saját, jól átlátható követelménnyel rendelkeznek, azonos didaktikai elveket kell, hogy kövessenek.

A modulok úgy épülnek fel, hogy ismeretanyaguk és gyakorlatsoraik teljes egészében lefedik a feldolgozandó tartalmat, vagy kisebb-nagyobb terjedelmű elemként beépíthetők a hagyományos tanulási-tanítási folyamatokba is. A modulárisan építkező tananyag elrendezés az iskola tanórai kereteit túllépve felkínálja a tanórán kívüli tevékenységeket, az élet különböző területén hasznosítható alkalmazást, a közvetlen gyakorlati kipróbálást.

A modulok kapcsolatban állnak egymással, melyben a legfontosabb az egész és a rész kapcsolata, valamint azok alá, mellé és fölérendeltségi viszonya.

Az oktatási programok elemi egységekből (modulokból) felépülő jellege lehetővé teszi az egységek többféle csoportosítását, az alkalmazás flexibilitását, vagyis a sorrend és a tananyagmennyiség hozzáigazítását a pedagógiai szükségletekhez és a helyi igényekhez. Szintezett feladatrendszer alkotnak, melyek lehetővé teszik az egyazon tartalmi területen belüli differenciált képességfejlesztést. A moduláris felépítés felkínálja az új tantervi irányok és képzési tartalmak tervezésének nyitott lehetőségét, ugyanakkor a régi elemek felhasználását is.

A modulok értékelését és inösisítését az alkalmazó bevonott pedagógus végzi el saját kidolgozott szempontrendszer alapján

- Témahetek – a tananyag adott tárgykörének adott időkeretben (egy tanítási hét) iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretekben, változatos tevékenységgel való feldolgozása. Minden tanítási évben meghatározzuk munkatervünkben a témát.
- 3 hetet maghaladó projekt (sajátos tanulási egység, melynek középpontjában egy probléma áll, eltér a hagyományos oktatástól, időkerettől) Tanítási évenként munkatervben meghatározott, hogy miről szól.
- IKT-val segített tanórák – infokommunikációs technológia alkalmazása a tanítás-tanulás folyamatában.
- IPR módszerrel oktatott órák – esélyt teremtő, képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítés

III.A NAT,a kerettantervek és a helyi szintű szabályozás
A 2013-14.tanévtől fokozatosan kivezetésre kerülő óratervünk:

ÓRATERV

Tantárgy/évfolyam	1	2	3	4	5	6	7	8
Magyar	8	8	8	7	4	4	4	4
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Informatika				1	1	1	0,5	0,5
Idegen nyelv				3	3	3	3	3
Körny.-term.ismeret	1	1	1,5	1,5	2	2		
Földrajz							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Biológia és embertan (bm)							1,5	1,5
Történelem és etika (bm)					2	2	2	2
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Tánc/Dráma (m.)	0,5	0,5	0,5	0,5	ofi	ofi	ofi	ofi
Rajz	1,5	1,5	1	1	1	1	1	1
Technika	1	1	1	0,5	1	1	0,5	0,5
Testnev.(3T és 1 tánc alsó)	4	4	4	4	3,5	3,5	3,5	3,5
Médiaismeret (m.)								
Honismeret (m.)								
Osztályfőnöki					0,5	0,5	0,5	0,5
Kötelező tanóra összesen	21	21	21	23,5	23	23	26	26
<i>Választható órák</i>								
A	Média/osztályfőnöki				0,5	0,5	0,5	0,5+0,5
"A" összesen		21	21	21	23,5	23,5	26,5	27
M	Informatika	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5
	Média/osztályfőnöki					0,5	0,5	0,5+0,5
"M" összesen		22	22	22	24,5	25	28	28,5
Z	Média							0,5
	Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2
"Z" összesen		23	23	23	25,5	25	28	28,5

A 2013-14. tanévtől felmenő rendszerben bevezetésre kerülő óratervek:

Batthyány Lajos Általános Iskola:

Darvas József Általános Iskola

Lásd: A kerettantervek elfogadásának jegyzőkönyvei

A kompetencia alapú oktatás implementációja a Batthyány Lajos Általános Iskolában:

- A NAT szerinti kulcskompetencia-területek fejlesztését, újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazását támogató oktatási programok és taneszközök bevezetése, adaptációja

Adaptálandó programcsomag, tanulásszervezési eljárás	Tevékenység	Bevezetés tanéve	Fenntartási kötelezettség
Szövegértés-szövegalkotás	tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása	2009/2010.	2010/2011. 2011/2012. 2012/2013. 2013/2014. 2014/2015.
Matematikai-logikai	tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása	2009/2010.	2010/2011. 2011/2012. 2012/2013. 2013/2014. 2014/2015.
Digitális	tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása	2009/2010.	2010/2011. 2011/2012. 2012/2013. 2013/2014. 2014/2015.
Tantárgytömbösítés	Nem folytatjuk 2010/11-től		
Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása	Legalább 1 műveltségterület:tánc-dráma heti 1 órában a bevont pedagógus által tanított osztályban	2009/2010.	2010/2011. 2011/2012. 2012/2013. 2013/2014. 2014/2015.

- a kommunikáció tudatos felépítése különféle közlési helyzetekben
- a kommunikációs magatartásmódokkal és tevékenységekkel kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása
- az egyéni közlésmód kialakítása és használatának folyamatos gyakoroltatása
- a nyelvi norma, illetve az attól való célszerű eltérés lehetőségei közti választás képességének fejlesztése
- a szövegértési és szövegalkotási készségek kialakítása az egyes szövegtípusok szerkezeti és

jelentéstani jellemzőinek felfedeztetésével

- az egyéb önkifejezési módok képességének fejlesztése

• **Az előző pontban szereplő, oktatási programok, újszerű tanulószervezési eljárások bevezetését, alkalmazását segítő, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertan alkalmazása, digitális készségek fejlesztése**

Módszer, tartalom	Kötelező mérték	Bevezetés éve	Fenntartási kötelezettség
Témahét Téma meghatározása tanévenként.	A programba bevont tanulócsoportokban tanévenként legalább egy	2009/2010.	2010/2011. 2011/2012. 2012/2013. 2013/2014. 2014/2015.
3 hetet meghaladó projekt.Téma tanévenként meghatározott.	A programba bevont tanulócsoportokban tanévenként legalább egy	2009/2010.	2010/2011. 2011/2012. 2012/2013. 2013/2014. 2014/2015.
Moduláris oktatási program megszervezése	A programba bevont tanulócsoportokban tanévenként legalább egy	2009/2010.	2010/2011. 2011/2012. 2012/2013. 2013/2014. 2014/2015.
Digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése.	A programba bevont tanulócsoportok implementációban érintett tanóráinak 25%-a IKT-eszközzel támogatott tanóráként valósuljon meg	2009/2010.	2010/2011. 2011/2012. 2012/2013. 2013/2014. 2014/2015.

- **HH, HHH, SNI tanulók nevelésével, esélyegyenlőségének javításával kapcsolatos kötelező feladatok:**

Tevékenység	Érintett tanulócsoportok	A tevékenység kezdete	Fenntartási kötelezettség
A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása.	Minden tanulócsoport	2009/2010.	Folyamatos
A lemorzsolódás és kirekesztődés megelőzését támogató személyközpontú, egyéni tanulási utak, komplex végigkísérési folyamatok kialakítása	Minden tanulócsoport	2009/2010.	Folyamatos

IV. A tanulók személyiségének fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok,tevékenységi rendszerek és szervezeti formák

Általános iskolánk pedagógiai programja a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, valamint a helyi sajátosságokból adódó hagyományokra és szükségletekre épül.

Célunk:

A test és a lélek harmonikus fejlesztése. Olyan kompetenciák kialakítása, melyek birtokában képessé válnak a társadalom és a piactudomány jelen és jövőbeli igényeinek megfelelni, azokhoz folyamatosan alkalmazkodni.

Ezért alapvető pedagógiai feladatunk:

A NAT-ban meghatározott kulcskompetenciák fejlesztése a NAT-ban és a kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadásán, elsajátíttatásán keresztül, a különféle differenciálási módok alkalmazásával, a kompetencia alapú oktatás alapelvei mentén, a helyi hagyományok, értékek megőrzésével.

A NAT-ban meghatározott kulcskompetenciák:

1. Anyanyelvi kommunikáció
2. Idegen nyelvi kommunikáció
3. Matematikai kompetencia
4. Természettudományos kompetencia
5. Digitális kompetencia
6. A hatékony önálló tanulás
7. Szociális és állampolgári kompetenciák
8. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A komplex személyiségfejlesztéshez elengedhetetlen valamennyi kompetencia egyidejű fejlesztése, ez a kompetencia alapú programok, programcsomagok tervszerű, fokozatos bevezetésével érhető el. A felsoroltak közül a 2009/2010. tanévtől kiemelten kezeljük, s a programok, programcsomagok adaptálásával napi iskolai gyakorlatunk szerves részévé tesszük az anyanyelvi, matematikai és digitális kulcskompetencia tervszerű fejlesztését.

A kompetencia alapú oktatás helyi alapelvei:

- Cselekvésközpontú tanulásszervezés
- Mélységelvű tanítás („kevesebb több”)
- Gyermekközpontú módszertan
- Differenciálás, egyéni tanulási utak
- Kooperáció, együttműködés
- Életszerű tartalmak
- Személyre szóló árnyalt értékelés
- Tanári szerepváltozás
- Befogadó, tanulóbarát környezet

A lexikális ismeretek elsajátítása gyakorlati feladatokon, együttműködésen, egyéni erőfeszítésen, kutatáson, egyéni és közös döntések meghozatalán, konszenzusra törekvő technikák alkalmazásán alapuló folyamatba beágyazottan, tehát komplex módon történik, a gyerekek érdeklődésére, aktív közreműködés iránti igényükre építve. Ez a folyamat a személyiség egészének fejlődését eredményezi, felruházva az egyént a problémák megoldásának képességével.

Az általunk alkalmazott fontosabb hatékony tanulási-tanítási módszerek, munkaformák:

- egyéni munka
- páros munka

- csoportmunka
- drámapedagógia
- vita
- projekt módszer
- kutatás, gyűjtőmunka

Intézményünkben **integrált oktatás** folyik. Az alkalmazott módszerek, munkaformák, az új tanulásszervezési eljárások alkalmasak arra, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók is megtalálják a tanulási folyamatban a számukra megfelelő, eredményes ismeretszerző tevékenységeket. A pedagógusok a továbbképzéseken szerzett kompetenciáikat mozgósítva differenciált, egyéni sajátosságokhoz igazodó, a tanulók együttműködésére építő tanulási helyzetek kialakításával segítik ezt a folyamatot.

Sajátos nevelési eljárások alkalmazásával erősítik tanulóikban mindkét oldalról (SNI és nem SNI gyerekek) a másság elfogadását. Ez mindkét csoport tagjainak személyiségfejlődése szempontjából fontos, empátiás készségük az élet minden területén, így a munkaerőpiacon is pozitív változást hoz majd.

A fentieknek megfelelően pedagógiai tevékenységünk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink a különböző szintű adottságaikkal, az eltérő mértékű fejlődésükkel, az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel, szervezett ismeretközvetítéssel, spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A különböző ismeretek elsajátítása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti, cselekvési motívumainak, képességeinek a kialakítására, fejlesztésére.

Képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magába, a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett **kiválasztással, elrendezéssel**.

A tananyag feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozza a tanulók műveltségét, világszemléletük, világképük formálódását, társas kapcsolatát, eligazodásukat saját testükön, lelki világukban, tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont volt a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást.

Eppen ezért nevelési programunk összeállításánál prioritást adtunk a színes, sokoldalú iskolai életnek, tanulásnak, játéknak, munkának. Nevelő munkánk feladata, hogy fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, eddigi akaratukat; járuljon hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk alapja olyan közös gondolkodást kíván az iskolafenntartó és iskolahasználó részéről, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Ezen célkitűzések alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

Az értelem kiművelése területén elvégzendő feladatok:

- a megismerési vágy és az érdeklődés fejlesztése,
- tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatása,
- a játékszeretet és az alkotásvágy magasabb szintre emelése,
- a tanulási sikervágy és kudarcfélelem optimalizálása,

- a kötelességtudat kialakítása,
- a képességekhez igazodó tanulási igényszint, ambíció szinten tartása,
- a tanulási életprogram fejlődésének segítése
- **ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait,**
- **képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást, támogatást,**
- **képes legyen a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására, saját munkájának értékelésére, támogatás kérésére.**

Motiváló legyen

- a tanulás gyakorlati értéke
- a továbbtanulási szándék
- önfejlesztési igény.

A kognitív képességek fejlesztése:

- a kognitív rutinok (műveletek) elsajátítása (felismerés, igazságértékelés, összehasonlítás, besorolás, sorrend – összefüggés – felismerés, tapasztalati következtetés)
- a megismerési folyamat (megfigyelés, értékelés, értelmezés, bizonyítás)
- kommunikáció (ábraolvasás, ábrázolás, tapasztalati és értelmező nyelvtudás, beszéd és beszédértés, írás és olvasás, formalizált kommunikáció)
- gondolkodás (viszonyítás, általánosítás és osztályozás, problémamegoldás)
- tanulás

Segítő életmódra nevelés: a nevelés szociális értékrendek megismerésének, a pozitív értékrend elfogadásának és az e szerinti viselkedés, magatartás elsajátításának, a szociális képességek kiépülésének, kreativitás növekedésének elősegítését jelenti. A nevelés, személyiségfejlesztés feladata kettős:

- a szociális kompetencia komponens-készleteinek gyarapítása,
- a pozitív egyéni értékrend és a képességrendszer kiépülésének, kreativitás növelésének segítése.

1. Szociális kompetencia:

a) Globális értékrendek kialakítása, fejlesztése

- **rendelkezzék saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét,**
- **értse meg a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályokat,**
- **ismerje az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közötti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalom és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciókat,**
- **tájékozódjon az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-gazdasági dimenzióiban, továbbá a nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatában.**

b) Sajátos egyéni értékrendek kialakítása

Feladat: megfelelő szociális szokások, minták, attitűdök, meggyőződések, készségek és ismeretek elsajátításának elősegítése, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a szociális viselkedés alapvető szabályait, megértsék a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét. Egyéni szociális értékrend fejlesztése: A szociális hajlamok (kötődés, rangsorképzés, csoportképzés, birtoklás, párképzés és szexualitás, családi lét és utódnevelés) öröklött motívumok, működésük és szerepük tudattalan és szándéktalan döntésben, viselkedésben nyilvánul meg.

Feladat: Olyan iskolai életrend, légkör kialakítása, amely az iskolai közösség mindennapi életében elősegíti, hogy a tanuló folyamatosan megtapasztalhassa az egyének és csoportok együttműködésének, kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit,

hiányuk káros következményeit. Kiemelt szerepet kell juttatni a közvetett hatásoknak, élményeknek is (élő és történelmi személyek, irodalmi hősök, csoportok, nemzetek kölcsönhatásainak megismerése).

c) Szociális képességrendszer fejlesztése

Szociális szokások: hasonló helyzetekben mindig hasonló magatartást, viselkedést váltanak ki.

Feladat: a pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése. Olyan iskolai életrend kialakítása, működtetése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak.

Szociális minták: mások szociális viselkedésének, magatartásának vizuális leképezései, amelyek mintegy tervrajzként szolgálják a megfelelő viselkedés megvalósulását.

Feladat: élményszerű, pozitív minták felkínálása, személyes példamutatással, történelmi személyiségek, irodalmi, drámai hősök tetteinek, magatartásának átélési lehetőségeivel, a negatív, antiszociális minták pusztító hatásának csökkentése, fékezése.

Szociális készségek: olyan tanult pszichikus összetevők, amelyek sajátos célú, tartalmú szociális viselkedés megvalósulásában működnek közre.

Feladat: a szociális készségek sokféleségének gyarapítása, különös gondot fordítva a legfontosabbakra:

- az iskolai élet olyanná alakítása, amelyben a kívánatos szociális készségek szükségszerűen működnek és ezáltal kialakulásuk lehetővé válik,
- készségfejlesztő gyakorlatok alkalmazása.

Szociális ismeretek: olyan tartalmak, amelyek lehetővé teszik, hogy az újszerű, bonyolult helyzeteket előzetesen gondolati szinten, vagyis a tényleges próbálkozások minimalizálásával oldjuk meg. Alapvető iskolai forrásai az irodalom és a történelem tantárgyak.

Feladat: a lehető legtöbb ismeret cselekvésbe, példákba, esetekbe, „esettanulmányokba,” de legalább szimulatív esetekbe ágyazottan való feldolgozása.

Szociális kommunikáció fejlesztése.

Feladat: egyrészt a meghatározóan pozitív érzelmi légkör kifejlesztése és fenntartása az osztályokban, a tantestületben, az iskolában, amelyben a pedagógusok és a tanulók is biztonságban jól érzik magukat, amelyben a tanulók érzelmi karaktere, személyisége optimálisan fejlődhet, másrészt a verbális eszközök tárházának fejlesztése annak érdekében, hogy a tanulók képesek legyenek minél eredményesebben érvényesülni a mai bonyolult, nyitott világban.

Szociális érdekérvényesítés fejlesztése: a viselkedés négy alapvető módja: a megosztás, osztozkodás, elosztás és a megszerzés.

Feladat:

- a pedagógusok és a tanulók közötti szociális kölcsönhatás optimalizálása,
- a tanulók egymás közötti optimális szociális kölcsönhatásainak elvárása,
- a szociális kölcsönhatások gyakorlatias megismerése.

Segítőképeség fejlesztése: nagyon sokféle aktuális helyzetben, sokféle sajátos normát, szabályt, szokást követve valósulhat meg.

Feladat:

- az iskola kínálja fel a segítség sokféle lehetőségét, módját,
- olyan segítő légkört alakítson ki és tartson fenn, amelyben a segítség elvárt és elismert viselkedés, tevékenység,
- a pedagógus feladata, hogy az alkalmas mintákat a tananyagból kiemelje, azokat úgy ossza el az évfolyamok között, hogy a segítség mintáival a tanulók rendszeresen szembesülhessenek.

Együttműködési képesség fejlesztése: olyan közös érdeket szolgáló viselkedés, amely önállóan vagy a vezetéssel, a segítséssel összefonódva érvényesül.

A kulcskompetenciák fejlesztéséhez használt pedagógiai eszközök, eljárások és módszerek alapvetően eltérnek a hagyományos oktatási módokban alkalmazottaktól. Az együttműködésben végrehajtott feladatok kiváló színterei az együttműködési képesség fejlesztésének. A kooperatív

technikák csak élő kapcsolatokban működnek. A közös feladatok összetett és összehangolt tevékenységet kívánnak, ezért a kooperáció során mindenki számára lehetőség nyílik tehetsége megmutatására és kibontakoztatására, társai tevékenységének támogatására, az együttműködés különböző formáinak gyakorlására, alkalmazásukkal elkerülhetők a tanulási kudarcok, a közösségből való kirekesztődés.

Feladat:

- a pedagógus a tanítási órákon és azon kívül rendszeresen éljen a segítő együttműködés formáival (együtt-cselekvés, közös feladatmegoldás, közös kirándulás...)
- az iskola úgy szervezze tevékenységeit, hogy a tanuló legalább havonta vegyen részt olyan tevékenységben, amely a segítő együttműködés által valósul meg.

A versengés képességének fejlesztése: A segítő versengés képességének fejlesztése, gyakorlása azt jelenti, hogy elismerjük és szigorúan megköveteljük a szabályozottság, az esélyesség és a segítség alapszabályainak megtartását.

Feladat:

- a segítő versengés képességének fejlesztése a tényleges versengési lehetőségek gyarapításával, jobb kihasználásával.

Egészséges és kulturált életmódra nevelés: Az egészséges életmód olyan aktivitás, amely a szervezet, a pszichikum szükségleteinek optimális kielégítését, működését szolgálja.

A kulturált életmód a személyes szükségletek, vágyak igényes, színvonalas kielégítése.

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés a személyes kompetencia fejlesztését, eredményességének és igényességének növelését jelenti. **Az iskola alapvető feladata a személyes kompetenciának,** ezen belül az önismeret, önfejlődés igényének, az önreflexiónak, szabálykövető képességnek, az információ befogadása és kezelése képességének fejlesztése.

1. Személyes képességek fejlesztése:

Testi és lelki egészség:

Feladat:

- a pedagógusok készítsék fel a gyerekeket arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani,
- fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- készítsenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére,
- foglalkozzanak a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel.

Önkiszolgálási képességek:

Testi képességek

Feladat:

- a sportági tevékenységek elsajátításán túl a testi képességek kifejlesztése és folyamatos megőrzése,
- a testnevelési órák, a diáksportkörüli élet, a település sportolási lehetőségeinek optimális kihasználása,
- a kondicionális és a koordinációs képességek fejlesztése, megőrzése a különféle táncok tanulásával,
- a kézügyesség fejlesztése különféle tevékenységek során a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek (gyurmázás, rajzolás, szövés, batikolás, kerámia készítés, szerelés) során.

Önellátási képesség

Feladat:

- az önellátó képesség, viselkedés tevékenységformáinak megismerése, gyakoroltatása, tudatosítása, változatos formákban az életkori sajátosságoknak megfelelően (egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, rendszeret, a lakás és az osztályterem berendezéseinek rendbe tartási igénye, a háztartási és a ház körüli munkák, a közlekedés, a vásárlás szokásai, mintái, készségei)

Befogadóképességek

Feladat:

- a zenei befogadóképesség szándékos fejlesztése a megfontoltan válogatott zeneművek rendszeres hallgatásával valósítható meg,
- az iskolai élet minden arra alkalmas mozzanata (tanóra, ünnepélyek, versenyek,...) legyen alkalmas a művészi értékű zene hallgatására.
- a vizuális befogadóképesség fejlesztése érdekében el kell sajátítani a képi-plasztikai kifejezés és a kompozíció jelrendszerének olvasását,
- minden korosztály jusson hozzá az életkornak megfelelő vizuális esztétikai befogadás és megismerés lehetőségéhez,
- az iskola legyen minden részletében igényes, esztétikus közeg, amiben a tanulók jól érzik magukat, ami fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Önkifejezési képességek

Feladat:

- az önkifejezés megfelelően gazdag és igényes tárházának bemutatása, gyakorlása, tudatosítása (előadói képesség, szövegalkotó, versíró és műértelmező képesség, befogadó képesség, improvizációs képesség, vizuális önkifejező képesség...)

2. Önvédelmi képességek fejlesztése:

Egészségvédő képességek

Feladat:

- a mintaszerűen egészséges életmód ismérveinek megismertetése, az alapvető szokások rendszeres gyakorlása, folyamatosan észlelt minták elsajátítása (sérüléselhárító esések, önvédelmi fogások, balesetvédelmi szokások...)

Identitásvédő képesség: a lelki egészség fontos feltétele

Feladat:

- a realitásoknak, a mélyebb, igazabb értékeknek, távlatibb érdekeknek megfelelő viselkedésformák erősítése.

3. Önreflexív képességek fejlesztése:

Énkép, önismeret

Feladat:

- **a tanulók képesek legyenek énképükbe, önreflexióikba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, tanulást segítő beállítódásokat, motívumokat a tanítási-tanulás egész folyamatában,**
- **gondoskodni kell arról, hogy a tanulók egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában,**
- **alapvető cél: az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek.**

Önértékelő képesség

Feladat:

- nevelő munka során a tanulói önértékelés váljon rendszeressé.

Önmegismerő képesség

Feladat:

- a tanulók önismeretének folyamatos fejlesztése oly módon, hogy eredményeként az

önmegismerő képesség területén egyre nagyobb sikereket érünk el.

Önfejlesztő képesség

Feladat:

- az önfejlesztő képesség alapozása, a tehetség felismerése
- olyan szituációk, helyzetek, előadások, beszélgetések szervezése, amely során a tanulók felfedezhetik ígéretes öröklött adottságaikat, amelyek alapján kialakulhat a meggyőződés, mi iránt van hajlamuk, rátermettségük,
- önfejlesztő életprogramok kialakításának segítése,
- a tehetség kibontakoztatásának segítése a személyiség fejlesztése érdekében.

4. A szakmai képzés alapozása: a speciális kompetenciák fejlesztése

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia:

Feladat:

- a lehetőségek, kihívások felismerése, értelmezése; a gazdaság működésének átfogóbb megértése, a pénz világában való tájékozódás,
- a tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és -vállalás, egyéni- és csapatmunkában történő munkavégzés képességének megalapozása.

Gazdasági nevelés

Feladat:

- a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, tudják mérlegelni a döntésekkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket,
- ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát,
- váljanak képessé a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is.

Alkotóképeség fejlesztése:

A tág értelemben vett alkotóképeség = kreativitás: lehetővé teszi, hogy tudatosabban tervezzük meg az alkotóképeség fejlesztésének feladatait.

Feladat:

- fel kell tárni az alkotó tevékenységre alkalmas tantárgyi tartalmakat, ki kell egészíteni azokat a nemzetközi és hazai tapasztaltok tartalmaival,
- olyan tanórán kívüli szakkörök fenntartása, amelyek tartalma felhasználható az alkotó tevékenység működtetésére,
- az iskolán kívüli fórumok minél jobb kihasználása,
- a feladatok olyan jellegű megtervezése, hogy azok egyre komplexebbé váljanak az alkotóképeség fejlődésének érdekében.

Tapasztalati alkotóképeség:

a produktum szempontjából azt jelenti, hogy valamennyi évfolyamra megtervezzük a tárgyiasító alkotás lehetőségeit, tartalmait, eszközeit.

Feladat:

- olyan alkotóképeség fejlesztését szolgáló feladatok összeállítása, amelyben a tapasztalati alkotóképeség valamennyi változata rendszeresen előfordul.

Értelmező alkotóképeség

Feladat:

- a szabályhasználat és a szabályalkotás képességének, mint az alkotóképeség összetevőjének a fejlesztése,
- a leírt szabályok szerinti önálló feladatmegoldások rendszeressé tétele,
- a szabályhasználó képesség gyakorlása csoportoktatás formájában,
- a szabályalkotó képesség fejlesztése részmegoldások leírásával, majd pedig az aktuális megoldás menetének szabályba foglalásával.

A személyiségfejlesztés gazdag tárházából életkoronként eltérő feladatok kapnak nagyobb

hangsúlyt.

Kiemelt feladatunk minden korosztályban a tanulás tanítása. A tanulás pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeret elsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magába foglalja valamennyi értelmi képesség az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata.

Minden pedagógus teendője:

- **érdeklődés felkeltése különböző szaktárgyi témák iránt,**
- **útbaigazítás a tananyag elsajátításával kapcsolatban,**
- **arra való törekvés, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények kialakításában, ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket,**
- **az önálló, hatékony tanulás módszereinek és technikáinak elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásainak kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata.**

Az általános iskolai képzés **alsó tagozata** a tudatos én-fejlesztés időszaka. A tanító nevelő tevékenységének fő célja a gyermek önmagával kapcsolatos alap-beállítottságának kialakítása. Ki kell használnia azt az előnyt, hogy a kisgyermek számára a szülő, a tanító tekintélyt jelent, ezért a tanító személyisége, véleménye az énkép kialakulásának, az önértékelésnek meghatározó jelentőségű eleme.

A nevelés további feladata a tanuló életkori sajátosságaiból adódó fogékonyság, érdeklődés, nyitottság, aktivitás és tettekeszség, továbbá a feladat- és szabálytudat kialakítása.

Tekintettel kell lennie arra, hogy a tanuló mozgásigénye nagy, játékszükséglete nem csökken. Ez a mozgásügyesség fejlődésének időszaka. A játékban, a tanulásban és a munkában eredményre, valaminek a létrehozására törekszik. Általában meg akar felelni a felnőttek elvárásainak, ennek érdekében komoly erőfeszítésekre képes. A megismerésben, a motivációban az érzelmek központi szerepet töltenek be.

Az alsó tagozat feladata a differenciált észlelés képességének a kialakítása, az alapvető ismeretszerző képességhez elengedhetetlen analízáló és szintetizáló készség fejlesztése.

Emlékezetének fejlesztése elsősorban cselekvéses tapasztalataihoz, élményeihez kötve lehetséges. Ezért a konkrét tartalmakat, szemléletes jelenségeket kérjük tőle vissza. Így ismereteit érzéki tapasztalatokhoz, gyakorlati cselekvésekhez kötjük. Ugyanakkor törekszünk arra, hogy az érzéki benyomásokhoz egyre gyakrabban logikai műveleteket kapcsoljon, belső képet alkosson. A konkrét műveletek elvárhatóak, de az észlelt jelenség lényegének önálló kiemelése ebben a korban még nem feladat.

Koncentráció képességét, figyelmének kitartását tudatos fejlesztéssel, valamint az életkornak megfelelő játékos feladatválasztással fejlesztjük.

Az életkori szakasz végére meg kell jelennie az elvont gondolkodás alapjainak, ki kell alakítani a gondolkodás absztrakt kategóriáit (fogalmak, ítéletek, következtetések).

A kisgyermekkorra kialakult, családi szinten megvalósuló szocializációt ki kell terjeszteni a nagyobb közösségre. Az alsós tanulónak el kell tudnia fogadnia a társas kapcsolatok alapvető szabályait. E kapcsolatrendszer kialakításának is elsődleges színtere a csoportos szabályjáték, valamint az iskolai feladatok végzése során kialakuló fegyelem, önfegyelem. Tanulmányi munkája során ki kell alakulnia kötelesség és feladattudatának – egyelőre természetesen érzelmi indítatásból az önálló munkavégzésnek.

Az általános iskola **felső tagozata** a biológiai és pszichológiai serdülés időszaka.

A gondolkodást az érzelmi, motivációs tényezők jelentősen befolyásolják. Ezért a nevelő személyiségjellemzői ebben az életkorban is fontos szerepet kapnak

E korszak kezeléséhez tudni kell, hogy a tanulók emberismereti képessége és önismereti

érzékenysége ugrásszerűen megnövekszik. A felső tagozatos tanuló nevelésében támaszkodunk arra, hogy meg akarja ismerni saját képességeit, lehetőségeit, szeretné elérni, átlépni ezek határait.

Ugyanakkor számolni kell azzal, hogy kialakul az autonóm, a hangsúlyosan függetlenedő erkölcsi felfogás. a készen kapott nézetek bírálata, a kételkedés, a bizonyítás iránti elvárás. A kamaszokat fékezhetetlen vitakedv jellemzi. Ez néha konfliktusforrás, de tudatos nevelő munkával a megismerés, az ismeretszerzés motorjává is alakítható.

Ezt az életkort a gyors és lényeglátó megfigyelés jellemzi. A pedagógus feladata e téren a gyakori felületeség, a túlzott általánosítás hibájának kiküszöbölése.

Ebben a korban már képes elvonatkoztatni a jelenségek konkrét tulajdonságaitól. Ezt kihasználva el kell juttatni a formális gondolkodás szintjére, hogy képessé váljon az absztrakt-logikai műveletekre. A szakasz végére képessé kell válnia arra, hogy a jelenségeket két vagy több viszonyítási rendszerben is el tudja képzelni, és ezek alapján következtetéseket vonjon le. Mindez azonban nem jelenti, hogy a 12-16 évesek gondolkodása tisztán elvont szinten mozog, továbbra is elengedhetetlen a lehetőségek módszeres kipróbálása, a kombinációk alkalmazása, a próbálkozás, kísérlet, tehát a szemléletesség.

Emlékezetük megbízhatóbb és tartósabb lesz.

Képességeik igazolási szándékát, természetes versenyszellemüket kihasználva erősíteni kell kötelességtudatukat, felelősségvállalásukat, munkafegyelmüket.

A fantázia alakulását egyrészt az absztrakt gondolkodás határozza meg, másrészt ez az ábrándozások és a túlérzékenység kora. Az alkotó képzelet erősödéséből a felnőttkori alkotótehetség bontakozhat ki.

Ez a kondicionáló motorikus képességek fejlesztésének meghatározó szakasza, ezért nagy hangsúlyt fektetünk tanulóink versenyeztetésére és szerepeltetésére. Saját lehetőségeinek megismerési vágyából, az életkor sajátos beállítódásából természetesen bontakozik ki a versenyszellem, a teljesítési – most már önigazoló szándékú – vágy. Erre építjük a versenyeket, mint nevelő eszközt. Ezt természetesen nem csak a testi fejlettség kibontakoztatását segítő sportban, hanem a gondolkodási képességek fejlődését segítő matematika, ill. szaktárgyi versenyekben is felhasználjuk. Tanulóinktól elvárjuk, hogy tehetségükkel és munkájukkal járuljanak hozzá iskolánk sikeréhez.

V. Közösségfejlesztés és kapcsolatok

„A közösség olyan emberi együttélés, amelyet a közösségi érdek, közös cél, közös értékrend és a tudat tart össze.”
(Hankiss Elemér)

Európa a magyarság tágabb hazája. Célunk, hogy a tanítványaink szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az Unió politikai szempontrendszeréről, tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése iránt.

A Magyar Köztársaság közoktatási rendszerének egyik alapvető feladata olyan formális, nem formális és informális tanulási lehetőségek biztosítása, amelyek elősegítik a tanulók aktív állampolgárrá válását. Az ehhez szükséges részkapességek, értékorientációk, beállítódások elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulás-szervezési eljárások minősége, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosítja.

Mivel a közösség egyénekből áll, az igazi közösség kibontakoztatja, fejleszti az egyéniséget. Maga a közösség a fejlődés keretét biztosítja, miközben tagjai önfejlődésével a közösség is fejlődik, több lesz, mint tagjai egyszerű együttese.

Az emberi élet alapja a társas valóság. Az ebben való élethez, eligazodáshoz elengedhetetlen a közösségben való nevelés, amely mint tanulási színtér is megjelenik. A társas viselkedés egyéni tanulási színtere a csoport, a közösség (család, iskola, egyház, baráti kör, sportkörök, művészeti csoportok, különböző egyesületek...).

Az igazi nevelőközösség a legegységesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője amellyel, hogy messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjának egyéni sajátosságait. Célja, hogy a közösség, mint tevékenységi keret segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeinek maximumára jussanak el.

A közösségi nevelés területei: a család az iskola, az iskolán kívüli közösségek. Az iskolai nevelő közösség fontosnak tarja, hogy a tevékenységeket élményre épülő, problémamegoldást fejlesztő módszerekre kell építeni.

A családi és közösségi kapcsolatok elmélyítését támogató fejlesztési feladatok, és azok részét képező ismeretek:

- erkölcsi ismeretek,
- a családi és közösségi kapcsolatok elmélyítését támogató fejlesztési feladatok, és azok részét képező ismeretek,
- az előítéletek felismerésére, tudatosítására való képesség,
- a testi és lelki egészség megőrzésére történő felkészítés,
- a bűnmegelőzés,
- a drogprevenció,
- a fogyasztóvédelmi nevelés.

E körben minden pedagógusnak van feladata, mindig az adott tanórán, és a tanórán kívül folyó munkájához igazítva a feladat végrehajtását.

Feladatunk: jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel, valamint a tevékenységet segítő külső szakemberekkel. Olyan közösségek létrehozása, amelyek nem csak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé és élővé teszik kulturális örökségünket. A csoporton belüli

kapcsolatok erősítése; a csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése. A társak és a foglalkozásvezetők elfogadása az együttműködés megalapozása - fejlesztése. A tevékenységformákat hassza át a kölcsönösség és az egyéni képességekre, aktivitásra való építés; tartós aktivitásra ösztönözzön. Olyan erős érzelmi-értelmi felhívó erővel bíró témák kijelölése, amely során csodálkozva fedezhetik fel önmagukban a másik iránti érdeklődés, részvét, megértés, türelem szándékát és képességét, erősítve ezzel a közösséghez való kötődést; olyan csoportok kialakításának segítse, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére, valamint hatással vannak a pozitív töltésű életmód kialakítására.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Az iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei **a tanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák, tanórán kívüli foglalkozások** (napközi, séta, kirándulás, szakkörök, diák-önkormányzati munka, szabadidős tevékenységek, hazai és nemzetközi fesztiválok, partnerkapcsolatok, versenyek, művészeti táborok és egyéb túrák: pl. kórustúra stb.).

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együttérző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Éppen azért, mert valamennyi terület feladata azonos és mivel az iskola nem differenciáltan, egymástól függetlenül, egymás mellett fejleszti a tanulók személyiségét, hanem közösen egymást erősítve a tanulók egyéni képességeit, beállítódását figyelembe véve kiemelten fontos, hogy megjelöljük azokat a legfontosabb a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során.

A közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

Ezért intézményünkben a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat a nevelőtestület a Szülői Tanáccsal és a diákönkormányzattal egyeztetve határozta meg és egyes pontjait feladatként határozta meg az alkalmazotti közösség számára.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink a következők:

Törekedjünk arra, hogy minden tanuló: Gyakorolja a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek. Ismerje meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Sajátítsa el azokat az ismereteket és gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások; másság iránt, becsülje meg ezeket. Valamilyen módon közvetlenül is vállaljon részt a nemzetközi kapcsolatok ápolásában. Váljon érzékeny környezet állapotára iránt. Kapcsolódjon be közvetlen környezetének értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá. Szerezzen személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén. Legyen képes az új audiovizuális környezetet megérteni és azt szelektíven használni. Tanulóink tudjanak társaikkal és a felnőttekkel is adott témáról, anyanyelvén szabatosan kommunikálni. Az önálló, felnőtt életében képes legyen életmódjára vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani. Ismerje meg a környezet leggyakoribb egészségét, testi épséget

veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait. Kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez. Tanuljon meg tanulni. Tudja, hogy életpályája során többször pályamódosításra kényszerülhet. Legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésére. Tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Sajtáítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és a szomszédságunkban élő népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.

A tanórán résztvevő tanulók egy osztályközösség tagjai, az osztályközösséget pedig a közösségi érdek, közös cél, közös értékrend és a tudat tarja össze.

Mivel az osztályközösség egyrészt a tanulók fő iskolai tevékenységének, tanulmányi munkájának összefogó kerete, alapvető élet- és munkaközössége, másrészt pedig valójában a tanulók spontán, véletlenszerű gyülekezete legfontosabb célunk ebből a (leginkább) nem nevelési szempontból összetömörült csoportból olyan valódi közösséget formálni, amely képes:

- a közös cél érdekében a közös értékrend elfogadására és
- az iskola szervezett keretein (tanórák) belül ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni.

Ennek a célnak a megvalósításához több esztendő kitartó, állhatatos és türelmes munkájára van szükség. Ennek érdekében az alábbi feladatok megvalósítására törekszünk:

- a tanulás támogatása: kölcsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel, tanulmányi és munkaerkölcser erősítésével,
- a tanulók kezdeményezéseinek segítése,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítése.
- A közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése (példamutatással; helyes cselekvések bemutatásával; bírálat, önbírálat segítségével),
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének, öngazgató képességének (ki)fejlesztése,
- a folyamatosság biztosítása: a már elért eredmények továbbfejlesztése, a következő évfolyamon (iskolafokon) a már elért eredményekre való építés,
- olyan nevelőkollektíva kialakítása (megtartása) mely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja,
- különböző változatos munkaformákkal (homogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny...) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat az egyes tanárok az alábbi módon segítik.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokat emeljük ki:

- **Olyan szervezési megoldások előnyben részesítése, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését,**
- **Meghatározó szempont a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása,**
- **Elősegítjük a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, lehetőséget adunk tévedéseik korrigálására és tudásuk átrendezésére,**
- **Előtérbe helyezzük alkotóképességük, önállóságuk, kezdeményezéseik, tevékenységeik megvalósulását.**
- **Fő elv és teendő a diákokhoz optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok**

kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.

- Sajátos tanulászervezési megoldások alkalmazásával oldjuk meg a SNI gyermekek nevelését, oktatását.

A tananyag elsajátítása

- szolgálja a megfelelő szókincs, nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismeretét,
- tegye képessé a tanulót arra, hogy különféle adott kommunikációs helyzetben más-más típusú szövegeket, képes legyen összegyűjteni és feldolgozni információkat, használni segédeszközöket, a helyzetben megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni érveit,
- biztosítsa az idegen nyelvi kommunikációban megfelelő szókincs, funkcionális nyelvtan és stílus használatát,
- alakítson ki pozitív attitűdöt a kulturális sokféleség tiszteletben tartása és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránt,
- tegye képessé a tanulókat arra, hogy a matematikai kompetencia birtokában alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, tudja követni és értékelni az érvek láncolatát, matematikai úton képes legyen indokolni az eredményeket, megérteni a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikálni, valamint alkalmazni a megfelelő segédeszközöket.
- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- járuljon hozzá a közvetlen tapasztalyszerzéshez,
- a közvetlen tapasztalyszerzés segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel,
- biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakításának/fejlesztésének segítésére,
- alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretet,
- ösztönözzön a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárására, ápolására, késztesse az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre,
- tegye képessé a tanulót a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére.
- A tananyag elsajátítása során alakuljon ki a tanulóban bátorító, vonzó jövőkép, amely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitel, szokások kialakulását és a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások erősödését,
- alakítsa ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv,
- irányítsa a tanulót arra, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és –kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének megvédésének a képességei álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában,
- fejlessze ki a tanulóban az új információs rendszerben való eligazodás, valamint annak kritikai módon való használatának képességét,
- adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére,
- és személyi, tárgyi környezete segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyermekek, ifjak egészségi állapotát javítják,
- fejlessze a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- irányuljon a szexuális kultúra, magatartás kérdéseire, fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre,
- kapjon átfogó képet a munka világáról,
- alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését.

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai:

A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységi formái és a közösen átélt kirándulások, túrák napközis szabadfoglalkozások érzelmmel teli élményei a közösségfejlesztés

kiváló területei.

Feladat:

- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, képzőművészeti,...) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztő feladatai

A diákönkormányzatok a tanulók önrányító, önszervező közösségei, melynek keretében a tanulók a pedagógus irányítóval együtt, saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik saját ügyeiket.

Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra.

Feladat:

- Olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak.
- A kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- új hagyományok teremtése,
- olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség.
- A felelősségérzet (felelősségtudat) kialakítása, fejlesztése,
- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése.
- Olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

A szabadidős tevékenységek olyan örömet adó munkaformák köré szervezett foglalkozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, társadalmi és egyéni problémáihoz és hatása nem csak a csoporton belül érvényesül, hanem kihat az iskola más területeire is.

Tanórai és tanórán kívüli napi tevékenységünkben serkentjük tanulóinkat a közösségi szerepek vállalására, az általánosan elfogadott társadalmi normák - mint szülők tisztelete, pozitív hagyományok, társas kapcsolatok szabályai, a család és az erkölcsi értékek - tiszteletben tartására.

A csapatsportokon, a kórusban, közösségi rendezvényeken, az irodalmi és más művészeti foglalkozásokon, egyes intézményi rendezvényeken (anyák napja, nemzeti ünnepeink) keresztül fejlesztjük **érzelmi** életüket, alakítjuk közösségi szellemüket és a társas kapcsolatokra való képességüket (megbecsülés, tisztelet, barátság, szeretet, szerelem), motiváljuk a családhoz, iskolai közösséghez, lakóhelyhez és a hazához fűződő kapcsolataikat.

A csapatversenyek szorgalmazása és korábbi sikeres diákjaink példái egyaránt az intézményhez való kötődés erősítését célozzák. A csapatszellem erősítése érdekében tehetséges diákjaink aktív részvételére feltétlenül számítunk ezeken a versenyeken, de más sportágakban és versenyeken is támogatjuk részvételüket. Tanulóink jutalmazása során figyelmet fordítunk minden eredményre.

Jelen programunk megvalósításának időszakában speciális feladat az új intézményhez való kötődés megalapozása a tanulóknál.

Rendszeresen vizsgáljuk és elemezzük az iskolai közösségek szerkezetét (Szociometriai mérésekkel a lehetőség szerint 3., valamint az 5. és 7. évfolyamokon). A nyert információk objektív

alapot nyújtanak a pozitív közösségformáláshoz.

VI. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai –

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése
- különböző, osztályozó vizsgák lebonyolítása
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása, értékelése
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok allátása
- ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken, a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt - az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximálisan tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: osztálynapló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.

- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetben órát látogat az osztályban.

VII. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók, SNI gyermekek nevelése-oktatása

Beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Első tennivaló a felismerés, majd az okok felderítése. Az okok között lehetnek értelmi, érzelmi, szocializációs tényezők. A csoporthelyzetből kiemelve igyekszünk ezeknek a kudarcoknak az eredeti okát megtalálni. Segítséget kérünk pszichológustól, aki szakszerű tanácsaival, rendszeres eszmegbeszélésekkel támogatja a pedagógust és a gyermeket egyaránt. A tanulási nehézségekkel küzdők családjával, szüleivel napi kapcsolatot tartunk. A családi közösségben valamint az osztály- és napközis közösségben kialakítható pozitív érzelmek, sikerélmények segítik a devianciák mérséklését.

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai feladatok a kompetencia alapú oktatásban

- Jól felszerelt, esztétikus, tanulási környezet kialakítása
- Esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése
- Sokszínű tevékenységi formák biztosítása
- A tanulási-tanítási folyamat differenciált szervezése
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt módszer alkalmazása
- Tevékenység-központú tanulás
- A személyre szabott tanítás-tanulás előtérbe helyezése
- Az alapozó szakasz elnyújtása
- Fejlesztő értékelés alkalmazása
- IKT eszközök használata

A kompetencia alapú oktatás implementációja segíti a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók iskolai szocializációját.

A differenciált tanulásszervezés, a kooperatív technikák alkalmazása, az újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése, a rendszeres személyes tapasztalatszerzés lehetősége módot nyújt a tanulók e csoportja számára is az eredményes iskolai munkára. Az érdeklődés felkeltését célzó feladatok, az infokommunikációs eszközök iskolai munkában történő alkalmazása, a személyre szóló fejlesztő értékelés csökkentik az iskolával szembeni ellenállást, sikerélményhez juttatják a tanulót, ezáltal segítik beilleszkedését a közösségbe.

2.7 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Az egyénre szabott feladatok (differenciált tanórai és házi feladat, szorgalmi feladat, gyűjtőmunka) célja, hogy a tanuló saját tempója szerint haladjon és sikerélményhez jusson. Azoknál a tantárgyaknál, ahol kis létszámú (csoportbontás) oktatás folyik, a csoportokat eleve a tanulók képességei alapján szervezzük, s a tanulók teljesítménye alapján a csoportbeosztást év közben is módosíthatjuk. Valamennyi szaktanár módszertani szabadságának része a tanórai csoportalakítás lehetősége.

A tehetség, képesség kibontakoztatásával összefüggő pedagógiai feladatok a kompetencia alapú oktatásban megegyeznek az előző alcím (2.6.) alatt felsoroltakkal, hangsúlyozva, hogy mindkét tanulócsoporthoz esetében a tanuló képességei, tehetsége szem előtt tartásával, célirányosan kell fejlesztését végezni.

Az emelt szintű képzés keretében lehetőséget biztosítunk arra, hogy tanulóink érdeklődési körüknek megfelelően egyes tantárgyak (matematika, számítástechnika, angol, illetve ének-zene, tánc,) anyagával alaposabban és mélyebben ismerkedjenek meg. A normál tantervű osztályokban a környezetismeret, környezetvédelem, biológia, illetve az anyanyelvi ismeretek elsajátítása kap nagyobb hangsúlyt. A választható rendkívüli tárgyak gazdag lehetőséget biztosítanak arra, hogy új feladatokkal és lehetőségekkel ismerkedjenek meg, s tehetségük kibontakoztatásához új területeket fedezzenek fel, személyiségük kibontakoztatásához lehetőségeinkhez képest a legjobb esélyt megkapják.

A tehetségek ápolásának legfőbb tere a **szakkör** és az **iskolai sportkör**. A kis létszámú, azonos érdeklődésű csoportok szervezésére a tanulók tesznek javaslatot. Mivel az intézmény órakerete csak korlátozott számú szakköri foglalkozás megtartását teszi lehetővé, a szakkörök költségeit részleges költségterítésből egészítjük ki.

Tanulóink a tanév folyamán a versenykiírásoktól függően részt vesznek a szaktárgyi, művészeti és sport versenyeken, valamint az iskolai és városi rendezvényeken (ének-zene osztályok, kórus stb.). Ezekre tanórai és órán kívüli foglalkozásainkon készítjük fel őket.

Sajátos nevelési igényű tanulók nevelési programja

Intézményünk speciális feladatként vállalja a sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatását, melyet a Közoktatási Törvény rendelkezései is lehetővé tesznek.

Egyéni gyógypedagógiai fejlesztésük órarendjükhöz és napirendjükhöz igazodik.

Olyan elfogadó környezet alakítunk ki, amely a sérült gyermek erőit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja, a sajátos értelmi és személyiség állapotához igazodó nevelést, oktatást helyezi előtérbe, és ez a sérült gyermek harmonikus személyiségfejlődését eredményezi.

Intézményünk, mint befogadó intézmény vállalja a sajátos nevelési igényű tanulók sérülés specifikus ellátásához nélkülözhetetlen többlétszolgáltatások biztosítását

- a sajátos nevelési igény típusának megfelelő gyógypedagógus foglalkoztatását,
- fejlesztő pedagógus alkalmazását.

Célunk a fogyatékból eredő hátrányok megelőzése, csökkentése, kompenzálása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük sérülés specifikus szempontú támogatása.

Biztosítani szeretnénk számukra, hogy a fejlesztés segítse számukra az önállóságot, a társadalmi beilleszkedést, a tanulót a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Feladatunk az integráltan tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek számára speciális pedagógiai segítségnyújtás.

- Az együttműködés formáinak kialakítása – rögzítése, illesztése az aktuális órarendbe.
- A sérült tanuló megfigyelése, fejlesztésének, lehetőségeinek, korlátainak értelmezése, team-munkában a gyógypedagógussal, a szakértői vélemény alapján.

- A gyógypedagógiai nevelés számára biztosított szakanyagok, tankönyvek, taneszközök beszerzése, felhasználásuk, beemelésük ütemezése a gyógypedagógus irányításával.
- A diagnosztizáló, formatív, szummatív mérések lehetőségének, gyakoriságának tervezése teammunkában.
- A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése együttesen kialakított vélemény szerint – a szülő bevonásával, tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez, a gyógypedagógussal együttműködve.
- Az integrált tanuló nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatcserén, szakmai felkészítésén, folyamatos továbbképzésen való részvétel, valamint a szakmai anyagok igénybevétele.

SNI-s tanulók habilitációs, rehabilitációs ellátása:

- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére követelményeket kell meghatározni, egyéni fejlesztési tervet kell készíteni. A törvényben előírt szakember meghatározott időkeretben foglalkozik ezekkel a gyerekekkel iskolánkban.
- A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.
- A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára: A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a közoktatási törvény foglalja össze.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló személyiségfejlődési zavara, akadályozottsága, az idegrendszer különféle eredetű, öröklött vagy korai életkorban szerzett sérülésével és/vagy funkciózavarával függ össze. Az enyhe fokú értelmi fogyatékos (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.

Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal megállapítható a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, valamint más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések. A nevelésükhöz szükséges feltételek – a közoktatásról szóló törvény szerint:

- a) a fogyatékos típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta, konduktor foglalkoztatása,
- b) speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve
- c) a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása.

A fejlesztéshez, habilitációs és rehabilitációs célú foglalkozások vezetéséhez, az egyéni fejlesztő programok kimunkálásához, a tantárgyak fejlesztési feladatainak megvalósításához a szakirányú képesítéssel rendelkező gyógypedagógiai tanár együttműködése szükséges. Amennyiben a tanuló állapota megkívánja, úgy más szakembert (pl. terapeuta, logopédus, pszichológus, orvos, konduktor) is be kell vonni a fejlesztő munkába.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan akadályozott tanuló tanulási, beilleszkedési, magatartási zavarok háttérében részképesség zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar kialakulatlansága vagy fejletlensége áll fenn.

- a) részképességzavar: az iskolai teljesítmények-elsősorban az alapvető eszköztudás /írás, olvasás, számolás/ - elsajátításának nehézségei.
- b) kóros hyperkinetikus, kóros aktivitászavar, figyelemzavar: az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni.

Ezek a tanulók érzékenyebbek az időjárás változására, fáradékonyabbak, nehezen viselik a várakozást, gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre.

Fejlesztésük:

- egészséges énkép, önbizalom kialakítása
- kudarcűrő-képesség növelése

- önállóságra nevelés.

Diszlexia, diszgráfia:

A diszlexia a tanulási zavarok fogalmkörébe tartozik, intelligenciaszinttől független olvasási, helyesírási gyengeség. Háttérben idegrendszeri sérülési, organikus eltérési, érési késése, működési zavar, örökletesség, lelki és környezeti ok áll.

Ezeknek a tanulóknak differenciáltan az aktív szókinccse és gyenge az emlékezet.

Nehezen alakul ki hang-betű kapcsolat, gyakori a betűtévesztés az olvasás során. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között. Gyenge a szövegértése.

Diszgráfia esetén nehezen tanul meg írni. Az írómozgás egyenetlen, lendülete és ritmusa töredezett, fáradékonyabb.

Fejlesztési feladat:

- látás, hallás, mozgás koordinálása
- olvasás, írás tanítása lassított tempóban, hangoztató-elemző, szótagoló módszerrel
- élő idegen nyelv oktatása során problémájának figyelembevétele.

Diszkalkulia

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának a nehézsége. Ezeknél a tanulóknál hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakul a mechanikus számlálás képessége.

Fejlesztés feladatai:

- érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése
- testséma kialakítása
- a matematikai nyelv tudatosítása
- segítő, kompenzáló eszközök használata
- szám-és műveletfogalom kialakítása
- egyéni sajátosságához igazodó gyakorlás

Kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar

Hyperkinetikus zavarok

Már kisgyermekkorban kialakulnak a tünetei a csapongás, figyelmetlenség, szabályok megszegése, többszöri konfrontálódás társakkal, megfontolatlanság.

Magatartási zavarok:

Jellemzője az agresszív vagy dacos magatartás, az életkorban elvárható szociális elvárásokat durván áthágja, nagyfokú harcosság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, erőfitogtatás, indulatkitörések, hazudozás.

Fejlesztés feladatai:

- a tanuló helyének jó megválasztása az osztályban
- egyénhez igazodó követelmény kialakítása
- az alkalmazkodó készség fejlesztése
- együttműködés családokkal, szakemberrel
- sikerélmény biztosítás.

A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTM) küzdő gyermekek

fejlesztése egyénre szabottan történik a Nevelési Tanácsadó szakvéleményében foglaltaknak megfelelően, melyhez egyéni fejlesztési tervet készítenek a fejlesztésben részt vevő szakemberek - fejlesztő pedagógus - gyermekenként, tanulónként. A fejlesztést a KT. 52§ (6) bekezdésben meghatározott időkeretben végzi.

A probléma kezelésének folyamata

A beiratkozásnál az iskola gondosan tanulmányozza át az óvodától megküldött iskolaérettségi véleményt. Amennyiben problémára utaló jelet találnak, - diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, ezekre utaló jelek, magatartászavar, beszédhiba, hyperaktivitás, figyelemzavar vagy egyéb rész-képesség-

zavar - a szakvéleményt meg kell ismerni a gyermekkel foglalkozó pedagógusoknak. Az óvodapedagógus, az iskolaorvos segítő véleményének, tanácsának kikérése kötelező. A gyermekkel foglalkozó nevelő a tanév megkezdésekor ismerkedjen meg a szülőkkel, gyermekkel családlátogatáson. Segítőkész magatartása, a szülő bizalmának elnyerése, a jövő szempontjából nagyon fontos.

A gyermekkel foglalkozó logopédus, pszichológus sokat segíthet a probléma eredményes megközelítésében a pedagógus kérje ki véleményüket

Iskolánkban csak emelt szintű ének-zene és emelt óraszámú informatika) osztályban integráltan tudjuk e tanulók oktatását, nevelését végezni. A tanítási órákon differenciált foglalkoztatás szükséges. A tanítási órákon túl fejlesztő felzárkóztatást szervezünk számukra.

Iskolánkban a törvény által előírt módon megoldott az SNI-s tanulók ellátása.

A pedagógussal szembeni elvárások:

- ismerje a részképesség-zavar tünet együttesét;
- tudjon differenciáltan oktatni;
- semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részéről a tanulót
- értékelésnél vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit; a szakértői véleményt
- erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit ott, ahol nem érvényesül a hátrány;
- a teljesítmény mérésénél önmagához képest is nézze a fejlődést;
- nevelje az osztályközösséget a különböző képesség-zavarok tolerálására.

Az osztályfőnökkel szembeni elvárások:

- a szülővel szemben kiemelten figyelmesen és tapintatosan fogalmazzon;
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal;
- szükség esetén forduljon szakemberhez a gyermek ügyében;
- kísérelje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét;
- gondoskodjon a tanuló pályaválasztásáról;
- szükség esetén a tanuló magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt;

Az osztályfőnöknek, tanítóknak, tanároknak ismerni kell a probléma törvényi hátterét, a sajátos nevelési igényű tanulóra vonatkozó javaslatot tehetnek az iskolavezetés számára a tanuló különböző szintű és fokozatú mentesítésére. E törvényparagrafus részletesen szabályozza, melyek az iskola feladatai az e körbe eső tanulókkal.

Amennyiben SNI – s problémára a beiratkozásnál nem derül fény, úgy az osztálytanító, szaktanár kötelessége, hogy a probléma észlelésekor a megfelelő intézkedést tegye:

- konzultáljon nevelőtársaival az adott eset kapcsán, valóban a jelzett probléma áll-e fenn;
- beszélje meg az észlelt problémát tapintatosan a szülővel, ifjúságvédelmi felelőssel;
- kérje a tanuló nevelési tanácsadói vizsgálatát, véleményezése legyen korrekt, szakmailag megalapozott, küllemében igényes;
- kísérelje figyelemmel a gyermek sorsát, ha szükséges erősítse meg a szülőt a további vizsgálatokhoz, legyen támasza a nehéz döntések meghozatalában;
- tájékoztatassa az iskolavezetést a vizsgálatokról, kérjen intézkedést, ha szükséges;
- munkáját szakmai hozzáértéssel, empátiával, segítőkész módon, tapintatosan végezze.

A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók eredményes szocializációját iskolai pályafutását elősegítheti a nem SNI igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatásuk.

Az SNI tanulók oktatásának irányelve:

- sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladását tekintjük.
- Személyre szabott pedagógiai eljárásokat, eszközöket, módszereket alkalmazunk.

- A tananyag feldolgozásánál figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak egyes SNI tanulók csoportjaira jellemző módosulásait.
- Egyéni fejlesztési tervet készítünk.
- Egyéni haladási ütemet biztosítunk.
- Együttműködünk a szakszolgálat szakembereivel.
- Negyedévente személyre szabott szöveges értékelés keretében összegezzük az adott időszak eredményeit.
- Fejlesztő pedagógus és utazó gyógypedagógus segít a fejlesztésben a KT. 52§ (6) bekezdésben meghatározott időkeretben.
- A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTM) küzdő gyermekek értékelését a Nevelési Tanácsadó szakvéleményében leírtak alapján végezzük.
- **Az új módszerek intézményi alkalmazása, elterjesztése, önálló intézményi innováció megvalósítása**
- **A nem bevont pedagógusokat fokozatosan képezzük, belső továbbképzések során multiplikáljuk a már kiképzett kollégák tudását, képességeit; a nem bevont osztályokat is motiváljuk a témahét és a 3 hetet meghaladó projekt feladatainak megoldására**
 - Az intézmény (feladatellátási hely) saját innovációjának megvalósítása, amely a helyi igényekhez igazodva, egyéni fejlesztésre, a nevelés, oktatás eredményességének fokozására, az esélyegyenlőség kiteljesítésére hatékony és sikeres, az egyéni fejlődést támogató oktatási utak, programok, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok kidolgozására, azok gyakorlati megvalósítására vállalkozik. Pl.: oktatási projektek, fejlesztő programok, átvezetési tervek, korszerű tanulásszervezési eljárások stb. kidolgozása, önálló programok, módszerek létrehozása, alkalmazása.
 - Az intézmények közötti horizontális tanulás elősegítése érdekében, a feladatellátási hely sajátosságainak megfelelő, a tervezett fejlesztésekhez illeszkedő, már kifejlesztett, kipróbált és jól bevált pedagógiai módszerek, eljárások megismerése, adaptációja ("Jó gyakorlatok" átvétele). A különböző intézményekben (és intézménytípusokban) dolgozó pedagógusok együttműködésének megteremtése

Az intézményi fejlesztés alapja az oktató munka. A tanulási tevékenység önmagában rendszerességet követel, munkára szoktat, sikerhez juttat, tehát motivál is egyben. Az oktató munka során természetesen megjelenik a tanulók ismeretinek bővítését és elmélyítését segítő hagyományos és modern módszerek többsége. A tanulási folyamat szervezésekor törekszünk arra, hogy a tanulókat koruknak megfelelő mértékben, s szellemi fejlettségükhöz igazodó eszközökkel terheljük. Ennek érdekében folyamatosan kell kialakítani annak képességét, hogy a kezdeti néhány perces spontán figyelemből kialakuljon a közel teljes tanórára kiterjedő tudatos összpontosítás képessége, a felszínes spontán érzékelést felváltsa a tudatos és rendszerező megfigyelés, a konkrét gondolkodásból kialakuljon az általánosítás és következtetés képessége, majd később az elvont, fogalmi gondolkodás.

A nevelési módszer nem más, mint a kitűzött nevelési cél elérése érdekében alkalmazott eljárás. Célja, hogy a tanulókat pozitív tevékenységre készítssük, valamint kiküszöböljük a negatív hatásokat. Az eljárás a módszer konkretizálását jelenti. Független a pedagógiai intuíciónál, a találékonyságtól, a nevelő aktivitásától. Eljárás egymagában nem létezik, mindig eljárások rendszerében gondolkodunk.

A leírtakból tehát levonhatjuk azt a következtetést, hogy:

- a nevelés eszközei, eljárásai valamint a nevelés módszerei a nevelési folyamat – egymással összefüggő, egymást feltételező, nagyon fontos – elemei, tényezői,
- a nevelési módszerek elválaszthatatlanok a nevelés céljától,
- vagyis a nevelési módszereinket hozzá kell igazítani az előzőekben már leírt célokhoz. Mivel a nevelés céljai között szerepeltek általános, konkrét fejlesztési szakaszokra lebontott célok, így az alábbiakban felsorolt (csoportosított) nevelési módszerek közül azokat kell kiválasztani,

amelyek a nevelési célokon és feladatokon túl:

- igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez,
- igazodnak a nevelők személyiségéhez, pedagógiai kulturáltságához, felkészültségéhez, vezetői stílusához,
- igazodnak a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához, másrészt mivel nincs teljesen egyforma két szituáció, két egyforma gyerek, két egyforma pedagógus a nevelési módszereket úgy kell megválasztani, hogy:
- azok a leghatékonyabb alkalmazást tegyék lehetővé.

Az eddigiekből következik, hogy szinte minden nevelési szituációt más-más módszer, illetve módszerkombináció alkalmazásával oldunk meg.

A módszerek alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja.

Ezt szem előtt tartva választhatunk az alábbi módszerek közül: **követelés, meggyőzés, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés, elismerés és a büntetés**. Tanulóink egyéni fejlesztésére életkoronként eltérő módszereket alkalmazunk.

Az ismeretek átadásának legfontosabb jellemvonása a képzés teljes tartamában a szemléletesség, az érzékelés, a tevékenykedtetés lehető legteljesebb bevonása a megismerő tevékenységbe. Ezen belül a kezdeti vizuális eszközök helyét folyamatosan veszik át az egyéb – szöveges – információhordozók, és a gyakorlati feladatok elvégzéséhez szükséges, valamint az infokommunikációs eszközök. A megismerés szervezeti keretei az irányított osztálymunkától a képességek szerint differenciált csoportmunkán keresztül vezetnek el az egyéni ismeretszerzés képességének kialakulásához.

Tanulóink képességüknek differenciált fejlesztése egyéni szempontból fontosabb követelmény, hiszen az iskolába jelentős eltérések érkezőek tanulóink. Így a képzés teljes időszakában nagy gondot kell fordítanunk az alapképességek (beszéd és kifejezőképesség, mozgáskultúra, állóképesség, erőnlét stb.) fejlesztésére, a lemaradások kompenzálására.

A tanulók személyiségjegyeinek, képességeinek, tudásának kialakításban a pedagógus személyéhez kötődő érzelmi motívum (szeretet, tekintély) szerepét folyamatosan veszik át az egyéb pedagógiai eljárások: a tanulók meggyőzése, felvilágosítása, az ismeretek, az ismeretszerzés, valamint az énkép tudatosítása, az iskolai közösségben szerzett személyes tapasztalatok.

Megfelelő önértékelésük, társaik megbecsülése, azok másságának elfogadása érdekében már az alsó évfolyamokon alkalmazzuk a bírálat, önbírálat – a kritika, önkritika – eszközét. Kezdetben konkrét tárgyakra vonatkoztatva (órai rajz, házi feladat értékelése, stb.), később elvont fogalmakra, jellemvonásokra alkalmazva azt (pl. magatartás, szorgalom értékelése, sikerek, vagy mulasztások megbeszélése).

Az iskola tanórán kívüli tevékenysége is része a tanulói személyiség fejlesztésének. A hátrányok leküzdését szolgáló új tanulásszervezési eljárások, kooperatív technikák, korrepetálások mellett a tehetség kibontakoztatását szolgáló szakkörök éppúgy a tanuló egészséges fejlődését szolgálják, mint a testi fejlődését segítő sportmozgalmak, a teljesítőképeség fokozását célzó versenyek, a közösségi szellemet erősítő osztályrendezvények és táborok.

A feladattudat, a felelősségvállalás mindennapi mérőeszköze a tanulási tevékenység értékelése, a kapott és vállalt feladatok ellenőrzésével való szembesülés. Ennek hagyományos módja az iskolai értékelés, osztályozás, melynek döntő célja nem a tanuló tudásának abszolút értelemben vett mérése, minősítése, hanem egyik eszköze a motiválásnak – ösztönzéssel, vagy elmarasztalással. Az újszerű tanulásszervezési eljárások, korszerű módszerek bevezetésével egyidejűleg terveztük, -hiszen ettől elválaszthatatlan,- a tanulói teljesítmények egyénre szabott fejlesztő értékelésének bevezetését.

A tanulók megismerését, fejlesztési irányainak meghatározását, helyes önértékelését és a közösségbe való beilleszkedését elősegítendő külön mérési csoportot hoztunk létre, melynek munkaterve a HPP mellékletét képezi.

Tehetségkutatás és gondozás a művészeti iskolában

A művészeti iskolák eleve tehetséggondozó intézmények. Már a növendékfelvétel is egyéni, szülői ambíció alapján felvételi vizsgával, illetve meghallgatással történik.

Szemléletünkben a kiválasztáskor nemcsak a kiemelkedő művészeti tehetségek számítanak. A tehetség összetett, komplex képesség, a személyiség alapvető, domináns jegye. Meghatározása általános értelemben is nehéz, objektíven nehezen vagy alig mérhető. Mindenképpen értékjelző, amelynek kutatása, gondozása a mi iskolatípusunk alapfeladata.

Hisszük, hogy a művészet nagy hatással van a személyiségre, alakítóan hat a lélekre. Éppen ezért a nevelésben igen nagy szükség van rá.

A művészeti tehetség készség formájában nyilatkozik meg, a tanulás előtti korban. Ezt a készséget kell felismernünk, felmérnünk, megvizsgálva közben a gyermek egész személyiségét, értelmi, kombinációs és asszociatív képességét, kreativitását, érzelmi reakcióit, fantáziáját, temperamentumát, kitartását, memóriáját, akaraterejét, aktivitását.

A művészeti képességek közül megfigyeljük a ritmus- és metrumérzékét, hallásának pontosságát, differenciáltságát, fizikai állóképességét, tér és forma érzékét, kez ügyességét, beszéd- és kifejező képességét, mozgásképességét, muzikalitását. E megfigyelések összegzése után is csak hozzávetőleges képet kaphatunk a gyermek zenei tehetségéről. Igazán csak a zenetanulás folyamán nyilvánul meg a gyermek tehetsége, tanulási tempójának függvényében. De még ezeknek a tudatában tisztában kell azzal lennünk, hogy a gyermek, az ember individuum, nem ismerhetjük eléggé, azt pedig még kevésbé, hogy kivé, mivé fejlődhet.

“A tehetséget nem lehet teremteni.
A talajt, a lehetőséget lehet teremteni,
ahol a tehetség kibontakozhat, kialakulhat.”

(Neuhaus)

Tehetségkutatásunk többlépcsős, szorosan összekapcsolódik a tehetséggondozással, nincs lezárva tehát a gyerek művészeti iskolába való felvételével. Igen fontos, hogy minél előbb kiválasztódjanak a tehetségesnek tűnő gyerekek, mert így korán szakember irányíthatja őket tovább. Csak így válik természetessé, hogy a művészet egyenrangú fontosságú a közismereti iskolával.

A tehetséggondozás feltételei, területei, feladatai, gondjai:

- Legfontosabb a tanár tudása, személyisége, mely a legfőbb motivációs erő.
- Szoros kapcsolattartás a gyakorlati és elméleti tanárok között.
- Tanárképzés, tanári továbbképzés.
- Művészeti eszközök, felszerelések minősége, mennyisége, karbantartása.
- Szaktanácsadói testület.
- Művészeti versenyek, találkozók, fesztiválok, fórumok, kurzusok, továbbképzések.

Gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A Köznevelési és Gyermekvédelmi Törvény rendelkezései alapján a gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A gyermek- és ifjúságvédelem szorosan kapcsolódik a nevelési-oktatási intézmények pedagógiai tevékenységéhez. Összefügg azzal, hogy az iskolában olyan légkört, olyan igazgatási, pedagógiai tevékenységet kell kialakítani, amely eleve kizárja annak a lehetőségét, hogy bármelyik tanuló származása, színe, neme, vallása, nemzeti etnikai hovatartozása vagy bármilyen más oknál fogva hátrányos, kizáró helyzetbe kerüljön. A pedagógiai tevékenységgel szemben támasztott alapvető követelmény, hogy mindenki részére biztosítsa a fejlődéshez szükséges feltételeket, azokat a lehetőségeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a gyermek, a tanuló képességeit, tehetségét kibontakoztathassa, szükség esetén leküzdhesse azokat a hátrányokat, amelyek születésénél, családi, vagyoni helyzeténél vagy bármilyen más oknál fogva fennállnak.

A gyermek- és ifjúságvédelem ennek megfelelően széles körben át kell, hogy fogja a pedagógiai

munkát, a nevelő és oktató tevékenységet.

Feladatok:

Az iskolai gyermekvédelem célja a prevenció, a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetésében segítségnyújtás, együttműködés a különböző szakemberekkel. A fent említett feladatok ellátása, végrehajtása az iskolában tevékenykedő gyermekvédelmi felelősre „hárul”. Az ő munkáját azonban számos személy, szervezet együttműködése segíti: osztályfőnökök, kollégák, az iskola vezetése, Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámhivatal, Nevelési Tanácsadó, Családsegítő Központ, stb.

Az ifjúságvédelem legjobb eszközének a tanulók idejének hasznos feladatokkal való kitöltését, a szabadidő hasznos és egészséges eltöltését, a pozitív életszemlélet kialakítását tekintjük. Ezt szolgálja a tanulók megfelelő iskolai terhelése, a tanulókkal szembeni szigorú, de korrekt követelmények támasztása. A diákönkormányzat, az önszerveződés lehetősége, a versenyeken kialakuló csapatszellem, a kirándulások és táborozások szervezése egyaránt a pozitív életstílus kialakítását szolgálják.

Az egészségtan és az osztályfőnöki óra szervezett színtere az ifjúságra leselkedő veszélyek elhárításának, megelőzésének. Pedagógusaink mintegy harmada vett részt egészségnevelő képzéseken.

Iskolánkban a tankötelezettség szabályai és a házirend ellen vétő tanulók esetén keresi az együttműködés lehetőségét a szülőkkel, ám ennek sikertelensége esetén a törvény előírásai szerint eljár a tanulók, illetve szüleikkel szemben.

Egészségnevelő tevékenységünk részeként figyelemmel kísérjük tanulóink mentális és szociális helyzetét. Intézményünkben mentálhigiénikus –egészségfejlesztő szakember tevékenykedik. Rendelkezünk átfogó egészségnevelő programmal, mely a tanulóifjúságot illetve a tanulókkal kapcsolatban álló egyéneket célozza meg. Törekszünk az egészségközpontú szemléletmód kialakítására elméleti és gyakorlati tudás közvetítésével. Az osztályfőnöki órákon a külső segítők mellett a mentálhigiénikus részt vesz. Évente készít mentális állapotfelmérést a dolgozók körében, feltárva az iskolai élet tehertételeit. Megoldási – cselekvési tervet vázol fel az esetlegesen felmerülő problémákra és a nevelőtestület elé tárja azt. A tanulók fejlődését nehezítő leggyakoribb gondokra minden évfolyamban szülői értekezleten hívjuk fel a figyelmet, javaslatot adva a szülői segítség módjára is. Osztályfőnöki és 8. tanévben a biológia óraszámába integráltan (egészségtan) nyújtunk beilleszkedést, felzárkózást, veszély-elhárítási képességet segítő foglalkozást, tréninget.

Az osztályfőnökök munkájuk részeként kapcsolatot tartanak a szülőkkel. Ennek formája változó lehet: szülői értekezletet, fogadó estet, vagy nyílt napot, illetve bemutató foglalkozást havi rendszerességgel tartunk. További lehetséges formája a családlátogatás, illetve a szülők közösségének évente megrendezett vacsoraestje. Fontos színtere a kapcsolatnak a tanulók számára szülők részvételével rendezett program (kirándulás, osztály szintű és diák-önkormányzati rendezvények). A kapcsolattartás célja, hogy a pedagógusok megismerve a tanuló körülményeit, annak figyelembe vételével tudják elemezni haladását tanulmányaiban, értékelni teljesítményét.

Az így szerzett ismeretei alapján segít véleményezni osztálya tanulóinak szociális támogatási kérelmeit, valamint szükség esetén önállóan is kezdeményezi az arra rászorulókat támogatását.

Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladataink a kompetencia alapú oktatásban:

- a hátrányos, halmozottan hátrányos és a sajátos nevelési igényű tanulók integrációjának segítése
- IPR rendszer működtetése
- képesség-kibontakoztató program alkalmazása
- motiválást segítő differenciált tanulásszervezés alkalmazása
- a nem szakrendszerű oktatás keretében a felzárkóztatás segítése
- kooperatív tanulásszervezés és differenciált rétegmunka alkalmazása a tanórák megfelelő arányában

Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

A tanulmányi munkában lemaradó tanulók esetén első feladat az okok felkutatása. Ennek érdekében nevelőink megvizsgálják tanulóink óvodai, illetve előző évfolyamokon elért eredményeit, társaival való kapcsolatának változását, valamint családi háttérét. Ha szükségesnek ítélik, kapcsolatot keresnek a szülővel, hogy a felmerült problémákat megbeszéljék, az okokra közösen fényt derítsenek. Amennyiben a kiváltó okokat nem sikerül felszámolni, vagy a tanuló képességeiből fakad a kudarc, egyéni felzárkóztató foglalkozásokat biztosítunk számára.

A sikertelenség okai a következők lehetnek:

- értelmi képességek,
- szülők, pedagógusok túlzott elvárása,
- magas követelményrendszer diktálta tempó, az egyéni tanulási ütem hiánya
- részképességzavar (pl.: térorientáció zavara, egyensúly zavara, figyelemzavar...)
- átmenet problémái (óvoda - iskola, alsó - felső tagozat, tanárváltás),
- nagy létszámú osztály,
- szülők alacsony iskolázottsága, érdektelensége,
- nem megfelelő szociális háttér, alapvető higiénés szokások hiánya,
- túlterheltség, helytelen időbeosztás,
- hiányzás magas aránya

Felzárkóztatást segítő tevékenységek

- 2H, 3H, SNI-s integráció segítése, elfogadása, érzékenyítés
- A nem szakrendszerű oktatás keretében a felzárkóztatás segítése
- IPR rendszer működtetése (képesség-kibontakoztató program alkalmazása):
 - tanórai differenciálás heterogén csoportban,
 - kooperatív tanulás, tevékenység-központú pedagógiák,
 - multikulturális tartalmak - interkulturális nevelés,
 - hatékony tanuló megismerési technikák alkalmazása, segítő rendszerek
 - árnyalt tanulóértékelés,
 - projektpedagógia, drámapedagógia alkalmazása,
 - óvoda-iskola átmenet támogatása
 - az iskolai sikerességet elősegítő tanulási módszerek alkalmazása

A tanítási órákon szükség esetén minden pedagógus differenciált foglalkoztatással segíti a lemaradókat.

Az 1-4 évfolyamokon minden osztálytanító heti egy órában a tanulmányi munkában lemaradók részére külön **felzárkóztató foglalkozást** tart. Igény szerint más évfolyamokon is szervezhető felzárkóztató vagy továbbhaladást segítő szaktárgyi foglalkozás, köztük a 8. évfolyam részére szervezett felvételi előkészítő is.

Azoknál a tanulóknál, akiknél felmerül annak gyanúja, hogy részképességeik hiánya miatt hagyományos eszközeinkkel lemaradásukat nem tudjuk pótolni, speciálisan e célra szervezett kis létszámú csoportban próbáljuk megoldani azt.

Ha a tanuló egyéni foglalkozások mellett sem képes az általános iskolai követelményeknek megfelelni, szakértői véleményt kérünk annak érdekében, hogy képességeinek megfelelő – tehát várhatóan eredményes – intézményi képzésben részesüljön.

Minden gyermeknek más és más a nevelhetősége, s ahhoz, hogy az általános iskolai követelményeknek megfeleljenek, mindegyiknek másfajta megsegítésre van szüksége. A közoktatásnak minden egyes tanulóhoz alkalmazkodnia kell(ene) a követelményekben és a segítségnyújtásban is.

A feladat megoldását tartalmazó külön pedagógiai programot dolgoztak ki szakembereink, mely dokumentum az intézményi HPP mellékletét képezi.

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociális hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben. Feladatunk segíteni minden hátrányos helyzetű – de különösen a szociális hátrányban lévő tanulót képességeinek kibontakoztatásában.

A károsan ható tényezők, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakulásához:

- **a családi mikrokörnyezet:**

- a család gazdasági helyzetéből adódó lakásviszonyok,
- a túlságosan alacsony egy főre eső jövedelem,
- a kulturális helyzet (a szülők alacsony iskolázottsága, a kultúra megbecsülésének hiánya, a(z) (ön)művelődés lebecsülése...)
- a család élete, a családtagok magatartása (kevés közös élmény a szülőkkel, helytelen nevelési módszere, a gyermek nem megfelelő helyzete a családban, a szülők kifogásolható erkölcsi magatartása, az iskola munkájának lebecsülése, közömbösség vele szemben, rendezetlen életmód...)

- **a családi házon kívüli környezet:**

- az utca, lakóövezet negatív hatásai
- helytelen viszony, kapcsolat kifogásolható magatartású, erkölcsű gyerekcsoportokkal.
- iskolai környezetben:
- a tanítás hatékonysága
- rossz tanár-diák viszony,
- a tanulók nem megfelelő helyzete a különböző közösségekben.

Intézményünkben fokozatosan csökken a tanulólétszám és ezzel párhuzamosan nő a munkanélküli szülők illetve az egyre nehezebb körülmények között élő tanulók száma. Ezért már a tendencia kialakulásának kezdetén felfigyeltünk e jelenségre és különböző programokkal igyekeztünk segíteni a hátrányos helyzetű tanulók beilleszkedését, folyamatos fejlődését.

A program célja segíteni a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, támogatni ismeretsajátításukat valamint egyéni ütemű fejlődését. A célcsoport azon tanulók köre, akik: szociális körülményeiket tekintve, családi mikrokörnyezetéből adódóan, családi házon kívüli környezet miatt vagy iskolai körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek. Csonka családban felnövő gyermekek (elvált szülők, árva, félárva gyerekek), munkanélküli szülők gyermekei. Az átmenetileg hátrányos helyzetűek: beköltözött (új) tanulók, illetve a tartós betegség miatt hátrányos helyzetűek.

A program távlati ütemterve (évi program)

Időpont	Feladat	Felelős
1. március – április	A hátrányos helyzetű tanulók felmérése, regisztrálása, a hátrány meghatározása	Gyv.felelős
2. május	A tevékenységi formák megtervezése a következő tanévre	Igh.
3. szeptember	A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek ütemtervének elkészítése	Gyv.felelős
4. október – június	Tevékenységi formák megvalósítása ütemterv szerint	Osztályfők
5. május	Eredmények számbavétele; fejlesztési	Igh.

Munkánk során tudatosan törekszünk a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, a szociális okokból tanulmányikban lemaradó gyerekek kiemelt foglalkoztatására. Ennek legfontosabb színtere a korrepetálás, valamint a tanulószobai, illetve napközis foglalkozás.

A napközi és tanulószobai foglalkozások mellett további tevékenységeket is szervezünk e célból:

- Felzárkóztató, tehetséggondozó programok (lásd választható foglalkozások) - pl. drámafoglalkozások, vetélkedők - melyek a alapkészségek fejlesztését, a hiányok leküzdését, illetve a tehetség kibontakoztatását egyaránt szolgálják
- A tanulók integrált foglalkoztatásával tudatosan alakítjuk, fejlesztjük e tanulók önértékelését, önbecsülését, illetve társaikban az egymás iránti tiszteletet, a toleranciát - egymás előítélet nélküli elfogadását, megbecsülését.
- Az egyes tanulóknak leginkább megfelelő fejlesztési eszközök megtalálása érdekében kapcsolatot tartunk a különféle szakszolgáltató intézményekkel és az áthelyező bizottsággal. A szociális hátrányok kezelése érdekében tartjuk fontosnak a helyi Családsegítő szolgálattal a kialakult jó kapcsolat folyamatos fenntartását.
- Fontos feladatunk a szülők motiválása annak érdekében, hogy azok a tanulók, akiknek odahaza nem biztosított a zavartalan tanulás lehetősége, illetve az ehhez szükséges felügyelet, minél hosszabb ideig vegyék igénybe a napközis, illetve tanulószobai ellátást.
- Az iskolából kilépő tanulók megfelelő életútjának előkészítése érdekében fontos feladata a megfelelő pályaorientáció. A szociális hátrányokkal küzdő tanulók esetén éppúgy gyakori a továbbtanulással kapcsolatos túlzott elvárás, mint a tanulók képességeinek és lehetőségeinek alábecsülése.

A szociális hátrányokból származó veszélyeztetettség leküzdése érdekében speciális feladatokat is vállalunk:

- Drog és bűnmegelőző programok. Kapcsolatot tartunk a Városi Rendőrkapitányság illetékes dolgozóival.
- Osztályfőnöki órák fontos témája a megfelelő életvitel, a környezeti és társadalmi veszélyekkel szembeni megfelelő és helyes magatartás kialakítása.
- Fontos feladatunk a szülők tájékoztatása az iskolai és iskolán kívüli szociális támogatási lehetőségekről. Erre a szülői értekezleteken, a rendszeres iskolai fogadóórákon és a családlátogatások alkalmából kerítünk sort. A szociális juttatások biztosításában elsődleges szempont a tanuló szociális helyzete. Ezek egy része intézményen kívüli forrásból (napközis és menzai ellátás, kedvezményes étkeztetés, állami tankönyvtámogatás, ingyenes tízórai) származik, felosztásuk elveit azonban részben helyben alakítjuk ki. Ugyanakkor saját forrásokat és alapítványi támogatást is biztosítunk szociális szempontok figyelembe vételével. Ezek:
 - egyes bejáró tanulók útiköltségének térítése,
 - tanulmányi kirándulások támogatása,
 - a művészeti képzésben kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő tanulók és a szociálisan rászorultak térítési díjkedvezményt kaphatnak,
 - alapítványi támogatások iskolai kirándulások és táborozások költségeinek enyhítésre.
 - A tehetséges, de szociálisan hátrányos helyzetű tanulók versenyeztetésének költségeihez támogatást nyújtunk.

VIII.A tanulói jogok az intézményi döntéshozatalban

Tanulói részvétel

A **diákönkormányzat** az alapszabályzatában részletezett önálló döntési jogkörei mellett képviselteti magát az iskolaszékben is.

Az iskolai diákönkormányzat programjainak szervezése a tanulók öntevékenységének fejlesztését, tartalmukban általános nevelési céljainkat szolgálják.

A tanulók részvételi jogai gyakorlásának rendje az intézményi döntéshozatalban – CXC 46.§ 48§ idevonakozó – ÚJ

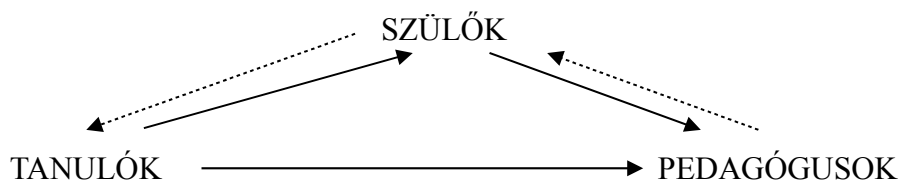
IX. Partneri kapcsolattartási formák

A partnerekkel való együttműködés formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A nevelés tulajdonképpen nem más mint a személyiségformálás folyamata. E folyamat középpontjában a gyermeki személyiség strukturális egysége áll. Amikor a személyiségre, mint egységes egészre hatunk, akkor az a maga egészében alakul, változik, reagál a hatásokra, vagyis fejlődik.

Célunk a **tanuló** személyiségének harmonikus fejlesztése, amely a nevelés két alapvető közösségének a – **család, szülők** és az **iskola, pedagógusok** – koordinált, aktív együttműködésének a feltétele.

Az együttműködést az alábbi ábrával szemléltethetjük:

Az ábrából

kiolvasható, hogy a **tanuló** nevelését a **szülők** kezdik meg és teremtik meg az egészséges testi és pszichikus fejlődés feltételeit a családban. A szülők segítik a család keretében a gyermeket az első közösségi beilleszkedésben, a családi élet szokásrendjében, itt sajátítja el a gyermek a társas érintkezés szabályait és szokásait, formálódik viszonya felnőttekhez, szerzi első esztétikai élményeit. Vagyis a szülők nevelésben betöltött szerepe felmérhetetlenül jelentős, mivel minden további nevelői befolyás érvényesülésére kihat.

A **szülők** nevelését folytatják, illetve kiegészítik a **pedagógusok**.

Hogy ez a közös nevelés a tanuló érdekeit, fejlődését szolgálja, azonos elveken alapuljon, fontos a **szülők és a pedagógusok összehangolt nevelői együttműködése**.

Az együttműködés megnyilvánulási formái lehetnek az állandó jellegű kapcsolatok a szülők között és azon intézmény pedagógusaival, amelyet gyermekeik látogatnak.

Az együttműködés szervezett formái a szülői tanács és az iskolaszék.

Az együttműködés kiterjedhet a közös problémák megoldására, a családi nevelésben jelentkező nehézségek legyőzésére, a tanulóknak közös élményt nyújtó rendezvények szervezésére.

Mindezen együttműködés a tanuló érdekeit szolgálja.

Az együttműködés harmadik formája a **tanuló és pedagógus** kapcsolata. Minél szorosabb ez a kapcsolat, minél jobban ismeri a pedagógus a tanuló életkörülményeit, pszichikumát, szokásait

annál nagyobb mértékben tudja befolyásolni még azokat a hatásokat is, amelyek felett – közvetlenül – nincs hatalma. Tehát a személyiség-megismerés, a fejlődési tendenciák pontos felfedezése az őszinte együttműködés alapja.

Tudjuk, hogy az iskola mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált aktív együttműködése.

Ezen együttműködés

- alapja: a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség,
- megvalósulási formái: a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység,
- feltétele: a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség,
- eredménye: a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Az együttműködés formái:

1. **A szülők részéről** a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvétel az iskolai rendezvényeken,
- ötletnyújtást az előadások témáihoz,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

2. **Iskolánk (pedagógus)** a gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- nyílt napok szervezése,
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,
- változatos témájú szakkörök indítása, ahol a tanuló gyakorolhatja a helyes viselkedési módokat,
- előre tervezett szülő értekezletek,
- fogadóórák,
- pályaválasztási tanácsadás,
- családlátogatás,
- közös kirándulások.

3. **A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:**

- osztály-család közös hétvége túrázással egybekötve,
- családi játékos vetélkedők,
- közös rendezvények szervezése a szülők és a pedagógusok részvételével,
- alapítvány fenntartása a nevelési problémák megoldására, segítésére.

A kompetencia alapú oktatásban mindez kiegészül az alábbiakkal:

- A szülők, partnerek szerepe az új tanulásszervezési eljárások alkalmazása során megváltozik. A projekt, témahét, stb. sikeres, eredményes lebonyolítása érdekében szükséges a szülők, egyéb partnerek aktív közreműködése a programban.
- Az iskola fontos feladata a nyilvánosság biztosítása, a helyi lehetőségek (web-lap, faliújság, a dokumentumok nyilvánossága) maximális kihasználása.

4 Az iskolahasználók részvétele az iskolai közéletben

Tanári részvétel

A kompetencia alapú és az integrált oktatás bevezetése a pedagógusoktól a hagyományos keretektől eltérő, új típusú együttműködést kíván. A változóban lévő pedagógus szerep felvállalásának sikere nagyban függ a tanári attitűdtől, a pedagógusok empátiájától és együttműködési készségétől.

A továbbképzéseken megszerzett új tudás, kompetenciák megosztása az intézmény szakmai jövőjének, eredményességének biztosítása miatt elengedhetetlen. A folyamatos belső továbbképzések, aktív információáramlás újfajta, a korábnál jóval szorosabb, folyamatos kooperációban megnyilvánuló szakmai kapcsolatot feltételez a pedagógusok között. Az iskola sikeressége a tanulók sikerességének függvénye, s mindkettő nagymértékben függ a pedagógusok felkészültségétől, együttműködésük színvonalától.

A pedagógusok munkáját szakmai szempontból a munkaközösségek vezetői irányítják. Pedagógiai, munkaügyi szempontból munkát az telephelyi vezető helyettesek (Művészeti Iskolában: intézményegység-vezető), a technikai és adminisztratív munkát a gazdasági ügyintéző felügyeli. A három részterületet összefogja az intézményt irányító intézményvezető igazgató. Napi irányító munkáját szakmai kérdésekben az **iskolavezetéssel** (vezető helyettesek, gazdasági ügyintéző, munkaközösség vezetők); munkaügyi kérdésekben a **közalkalmazotti tanáccsal** (választott tisztségviselők) egyezteteti.

Szülői részvétel

A szülők legfőbb érdekegyeztető fóruma az Iskolaszék. Az intézmény átfogó ügyeiben az **iskolaszékkal** (választott szülők, választott pedagógusok, 1 delegált önkormányzati tag valamint a diákönkormányzat képviselői) konzultálva, annak véleményét kikérve születhetnek döntések.

A szülők érdekeiket közvetlenül a **szülők közösségének** fórumain (osztály és iskolai szülői értekezletek); képviselőik révén a szülők közössége választmányán; illetve az iskolaszéken keresztül érvényesíthetik.

A szülők iskolai alapítványaikon keresztül tevékeny részt vállalnak az iskolák fejlesztésében és programjaik támogatásában. Az alapítványi kuratóriumokon keresztül közvetlen hatást gyakorolnak támogatásaikkal az iskolák életére.

A kompetencia alapú oktatás bevezetésével a szülők szerepe, részvételi fórumai is megváltoznak. A projektoktatás, a témahetek, az egészség- és környezetnevelési program, a közösségi rendezvények, stb. eredményes lebonyolítása megkívánja – a többi külső partner mellett - a szülők aktív részvételét is. A kezdeményező szerep az iskoláé (tanulók és pedagógusok).

X. Vizsgák A tanulmányok alatti vizsgák szabályai CXC6.§ 20/2012.26-45-§79-80§

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
 - különbözeti vizsgákra
 - javítóvizsgákra
- vonatkozik.

Hatálya kiterjed valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira,

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

3. Az iskola képzési rendje

3.1. A képzés szakaszai

Általános iskolai képzésünk szakaszait és a képzés tartalmát a Köznevelési Törvény 8§ 1, 3, 8, 9, valamint a 8/A tartalmazza. Művészeti iskolai képzésünk rendjében a Köznevelési törvény 8/A § 5, és a 8/B § 5. pontja az irányadó.

A NAT 2007. évi módosításának megfelelően oktatásunk az alábbiak szerint tagolódik:

- **A bevezető szakasz (1-2. évfolyam) szolgálja az óvodából az iskolába való sikeres átmenetet. A szakasz végén még nincs szükség az iskolai teljesítmények követelményként történő meghatározására, minősítő jellegű értékelésre, ezért az első két évfolyamot nem tekintjük önálló képzési szakasznak.**
- **A fentiekkel összhangban a kezdő szakasz (3-4. évfolyam) elnevezés azt kívánja kifejezni, hogy ebben a szakaszban erőteljesebbé válnak az iskolai teljesítmény elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. A motiválás és a tanulásszervezés már a NAT fejlesztési feladatiban is kifejeződő teljesítményekre összpontosít.**
- **Az alapozó szakasz (5-6. évfolyam) funkciója elsősorban az iskolai tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák, képesség együttesek megalapozása. Ebben a szakaszban történik az iskolai tudás (és a tanítás folyamatának) erőteljes tagolódása, amely megköveteli az ilyen típusú tanuláshoz szükséges és ehhez rendeződő képességnyalábok, kompetenciák célzott megalapozását.**
- **A fejlesztő szakasz (7-8. évfolyam) alapvető feladata – az előző szakaszokhoz kapcsolódva – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben a már megalapozott kompetenciák fejlesztése, azaz megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságának, variabilitásának növelése.**

Oktatómunkánk 2+2 éves (kisfelmenő) alsó, valamint 4 éves felső tagozaton folyik. A tanítást az 1-2 évfolyamon osztálytanítók, a 3-4 évfolyamon lehetőség szerint tantárgycsoportos megosztásban osztálytanítók, az 5-8 évfolyamon szaktanárok végzik. Ettől eltérően az emelt szintű képzés speciális tanóráit (számítástechnika, angol, ének), a választható sportokat, a testnevelést, a kötelező idegen nyelv oktatását szaktanítók illetve szaktanárok végzik. Az ének-zene tagozaton első osztálytól szaktanár tanít. A felső tagozaton tantárgyanként szaktanárok oktatnak.

Az alapfokú művészetoktatásban a képzés három szakaszra oszlik:

- Előképző: - két évfolyam
- Alapfok: - rövid tanszak négy évfolyam
- hosszú tanszak hat évfolyam
- Továbbképző: - négy évfolyam

Az előképzőt a növendéknek nem kötelező elvégeznie.

Elérendő képességek és készségek az iskolából való kilépéskor

A fejlesztő szakasz végén a felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek

pályamódosításra. Iskolánk átfogó képet kíván nyújtani a munka világról. A sikeres pályaaorientáció céljából összehangoljuk a különböző tantárgyak órán és iskolán kívüli területe, tevékenységek tartalmait. A szociális és állampolgári kompetencia tudatos és pedagógiaailag tervezett fejlesztésével el kívánjuk érni a tanulók hatékony társadalmi beilleszkedését.

Az osztályozás-értékelés elsősorban a tanulóknak konkrét követelményekhez viszonyított teljesítményét, a részletes követelményekben meghatározott ismeretek elsajátításának mértékére utal. Nevelő-oktató munkánk célja ugyanakkor túlmutat a tantárgyi ismereteken.

Az intézmény alapfeladata, hogy kialakítsa a tanulás képességét, amely nem csupán ismeretelsajátítás és a figyelem, az emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését.

Ki kell alakulnia az önálló ismeretszerzés képességének.

A kialakítandó képességek és készségek legfontosabb alapeleme az anyanyelv minél teljesebb mértékű birtoklását kívánják. A készség szintjén kell birtokolnia az anyanyelvi olvasást, valamint készség szintjén kell használnia a matematika alapjait (számolási készség). Tudnia kell környezetében térben és időben tájékozódni. Képesnek kell lennie a köznapi életben és a tanulmányi munkában használt alapvető eszközök önálló használatára. Ismernie kell az információhordozókat, tudnia kell használni a könyveket és könyvtárat, valamint az elektronikus információforrásokat is.

A tanulóknak a képzés befejezésekor rendelkeznie kell a tovább tanuláshoz, illetve a gyakorlati életben való helytálláshoz elengedhetetlen legfontosabb alapkészségekkel.

Ki kell alakulnia az alapvető kommunikációs készségének. Legyen képes ismereteinek, véleményének közlésére, érdekeinek érvényesítésére. Legyen képes társas kapcsolatainak alakítására, társai megértésére, elfogadására, megbecsülésére.

Rendelkeznie kell azzal a képességgel, amely az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezet. Viszonyuljon pozitívan a közös európai értékekhez, valamint az egyetemes emberi kultúra eredményeihez. Legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások; a másság iránt.

Váljon érzékeny környezete állapota iránt. Legyen képes a környezet sajátosságainak, megismerésére és elemi szintű értékelésére.

Fel kell készülnie arra, hogy önálló felnőtt életében képes legyen életmódjára vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.

Képessé kell tenni arra, hogy általános iskolai tanulmányai befejeztével nagyrészt önállóan meghozza élete első jelentős, egész életére kiható döntését: legyen képes helyesen megválasztani a számára optimális továbbtanulási irányt. Ezt a különböző tantárgyak, órán és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásával tudjuk csak megvalósítani.

A művészeti iskolából kikerülő fiatalok további életükben váljanak a kultúra és a művészetek iránt nyitott emberekké. Ízlésük, esztétikai és kritikai érzékük formálódjon olyan szintre, hogy értői, befogadói legyenek az igaz művészeti értékeknek.

Legyenek rendszeres látogatói a színházaknak, múzeumoknak, hangverseny- és kiállítótermeknek. Gyűjtsenek értékes hang- és képfelvételeket, művészeti tárgyakat, könyveket, műalkotásokat.

Képesek legyenek saját gondolataik, érzelmeik művészi kifejezésére. Alkotó tevékenységük lehetőségeit továbbra is igényeljük, s gyakorolják. Vegyenek részt amatőr művészeti csoportok munkájában.

XI. A tanulók felvétele,átvétele

A tanulók felvételi,átvételi kérelmek teljesítésének-az NKT-ben foglalt előírások keretein túli – sorrendjére vonatkozó helyi szabályok elbírálása.Az iskolaváltás,a tanuló átvételének szabályai(különbözeti vizsga,egyéni segítségnyújtás,türelmi idő,évfolyamismétlés)

Az osztályba és csoportba sorolás elvei és rendje

Az osztályba sorolás

Általános iskolai tanulóinkat évfolyamonként osztályokba, bizonyos tantárgyak és a napközis foglalkozások esetén az osztályon belül csoportokba, alkalmanként osztályok közötti csoportokba szervezzük. A választott tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon egyéb, évfolyamokat is átfogó csoportok is kialakulhatnak.

Az iskolába való felvételkor a tanulók képességeit nem mérjük, de az osztályokba való besoroláskor a szülői, tanulói választás mellett a tanuló képességeit is figyelembe vesszük. Amennyiben kiderül, hogy a tanulócsoporthoz tartozó programja egy tanulónak nehézséget okoz, javasoljuk a csoportváltást - de arra csak a szülő egyetértése esetén kerül sor (vagy fegyelmi intézkedés következtében).

- A művészetoktatásban bárki részt vehet, aki a felvételi követelményeknek megfelel. A zeneművészeti ágban minden tanuló "A" tagozaton kezdi meg tanulmányait. A második évfolyamtól kezdve a kiemelkedő képességű tanulók "B" tagozaton, emelt szintű képzésben részesülhetnek.

- A tanuló rendkívüli előrehaladás esetén több osztály anyagából tehet beszámolót. A beszámoló anyagát 2/3 részben a magasabb osztály anyagából kell összeállítani.

- A "B" tagozatra vételt és az összevont beszámolót a szaktanár és a tanszakvezető tanár együttes javaslata alapján az igazgató engedélyezheti.

A tanulócsoporthoz

A csoportbontás elvei:

Az osztályokon belül, illetve az osztályok között szervezett csoportok esetén a tanulókat teljesítményük alapján soroljuk azonos csoportokba - annak érdekében, hogy tempójukhoz a legmegfelelőbb módszereket alkalmazhassuk. A csoportok kialakítására a tanév elején kerül sor, a tanuló teljesítményének jelentős változása alapján azonban év közben is lehetőség van a csoport megváltoztatására.

A csoportok összetételét általában az adott tantárgyban nyújtott teljesítmények alapján alakítjuk ki. Egyes esetekben technikai okokból szükséges lehet több tantárgy együttes eredményeit is figyelembe vennünk a besorolásnál.

A foglalkozások

A tanulók kötelező foglalkozásait a Kerettanterv írja elő. A tantervekben biztosított szabad órakeretet a képzést kiegészítő kötelező foglalkozásokra használjuk fel.

Az alapképzést kiegészítő tanórai foglalkozásokra jelentkezők besorolásának szempontjai

A kiegészítő foglalkozások jelentős része az emelt szintű képzéshez kötődik, az általános tantervű osztályokban pedig az alapkészségek fejlesztését szolgálják. Az azokon való részvétel kötelező.

Intézményünkben évfolyamonként normál, emelt szintű ének-zene és emelt óraszámú informatika osztályok működnek.

Az ének-zene emelt szintű képzés jellege magában foglalja a magasabb óraszámú énektanítást, az órarend szerinti néptánc oktatást, a heti két karének foglalkozást, az alsó tagozatban a furulya használatának elsajátítását. Az emelt óraszámra a hangképzés, a zeneelmélet, a szolfézs (zenei írás, olvasás), zenetörténet mélyebb megismerése, elsajátítása miatt van szükség.

A speciális osztályba való bejutás feltételeként a gyerekeknek alkalmassági vizsgán kell részt venniük, mely az éneklési-, hallás- és ritmuskészség felméréséből áll. Az utánpótlás biztosítása érdekében az iskolában több alkalommal tartunk ének és táncbemutatót a meghívott óvodásoknak és szüleiknek, mely közös játékkal, énekléssel zárul.

Az itt megszerzett tudást a gyerekek a szülők és a város közönsége előtt rendszeresen bemutatják

a hagyományos hangversenyeken (karácsonyi és Anyák napi), valamint a különböző intézmények rendezvényein, pld. a Nyugdíjas Pedagógus Klub estjei, Öregek Otthonában, egyéb városi rendezvényeken.

Két-háromévente a tagozatos kórus számára kórustúrát szervezünk, mely a pihenés mellett fellépéseket is biztosít.

Statisztikailag bizonyított, hogy az e típusú osztályokba járók, illetve ezekből továbbtanulók más tantárgyakból is jobb eredményeket érnek el, ezt a versenyeredmények és a középiskolai visszajelzések is bizonyítják. A tanulók magatartáskultúrája lényegesen magasabb szintű.

Számos volt tanulóink lépett zenei pályára, vagy választott olyan szakmát, ahol a megszerzett készségeit kamatoztatni tudta.

A város pedagógusai közül sokan végeztek a Batthyány Iskola ének-zene tagozatán, egy részük az iskola mai tantestületének tagja. Ma már a volt diákok gyermekei, unokái is az iskola tanulói.

Emelt óraszámú informatika képzésünkre előzetes jelentkezés vesszük fel tanulóinkat. A beiskolázást a szülők igényére, s az óvodapedagógusok véleményére alapozzuk.

A képzés keretében a matematika óraszám és minimumkövetelményei megegyeznek a normál tantervű osztályokéval.

Az emelt óraszámú képzést vállalók azonban jelentős kiegészítő óraszámokban tanulják az informatikát. Az informatika keretében a gépek megismerése és használata során nagy számban szereznek olyan ismereteket, amelyek jelentősen elősegítik a matematika oktatását is, így az optimum-követelményekben lényeges eltérések alakulnak ki a kétféle képzésben.

A program célja nem informatikusok képzése. Ám nyolc év alatt megismerkednek az eszközök felépítésétől a különféle programok használatán és néhány programozási alapismereten át az internet és az informatika alkalmazásával működő eszközök (digitális fotózás, digitális filmkészítés) használatával is, ami biztos alapot nyújt az érdeklődő tanulóknak a későbbi szakmai jellegű továbbtanuláshoz is.

A szükséges digitális képességek felölelik az információk megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Ide tartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az Internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IST alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

A magas szintű elméleti képzés eredményeként tanulóink - középiskolák visszajelzése alapján is - kiemelkedő jártasságot szereznek a számítástechnikai eszközök használatában, amely bármely középiskolában jelentős előnyt biztosít számukra.

A képzés megalapozottságát igazolják a versenyeken elért eredményeik, hiszen évek óta állandó résztvevői tanulóink a 'Kalmár' és a 'Zrínyi' matematikai, valamint az informatikai versenyeknek, ahol megyei dobogós helyezeket szinte minden évben, de országos helyezéseket is gyakran szereznek.

A választható tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon való részvétel lehetőségei, a besorolás szempontjai

A választható tanórai foglalkozások évfolyamokhoz és részben az emelt szintű képzésekhez kötődnek, hiszen részben azok tantárgyait segítik. Az évfolyamon felkínált választható tanórák közül a tanuló általában szabadon részt vehet, a választható foglalkozások számának a törvény szab határt (általában heti 2 óra). Az emelt szintű képzés óraszámának egy részét szintén a választható órakeretből tudjuk biztosítani. Ezekre a felvétel az adott képzésre való jelentkezéssel történik. A választható tanórai foglalkozásokon való részvételi szándékot a tanulók az előző tanév végén jelezhetik. A kiválasztott foglalkozáso(ko)n a tanév folyamán a részvétel kötelező.

Kívánatosnak tartjuk, hogy e tanórákon minél nagyobb számban vegyenek részt tanulóink, ám nem indítjuk a foglalkozást 15 főnél kevesebb jelentkezőnek. A foglalkozás jellegének megfelelő maximált létszámhatár fölötti jelentkezés esetén a jobb tanulmányi eredményű tanuló előnyt élvez.

A művészetoktatás zeneművészeti ágában a tanulóknak a következő választható tanórai foglalkozásokra van lehetőségük:

kötelező zongora, kamarazene, zenekar, kórus

Ezen foglalkozásokon megfelelő szintű tudás birtokában és szaktanári tanszakvezető tanári engedély alapján lehet részt venni.

A Házi feladat cél és feladatrendszere

Cél:

A házi feladat az iskolai oktató- nevelő munka szerves része, a tanítási óra tudatosan tervezett zárása. Kijelölésénél az óra anyagának feldolgozását segíti. Ellenőrzéskor képet ad a már gyakorolt ismeretekről, segíti az új anyagok feldolgozását.

A házi feladat kijelölésének szempontjai:

- Életkori sajátosságoknak megfelel.
- Mennyisége optimális.
- Az osztály átlag ismeretszintjét tükrözi
- A megismert tananyag gyakorlását, megszilárdítását szolgálja.
- Teljesítése után marad idő a pihenésre, játéokra.

A tanulási folyamatban, a különböző adottságú tanulók más-más szintre jutnak el az ismeretek elsajátításában. Ekkor alkalmanként indokolt a **DIFFERENCIÁLT** feladat kijelölése.

- Szempontok:

- Célirányos,
- Adott csoport tudásszintjére épüljön.
- Gyakorlás,
- Gondolkodást fejleszt, már meglévő ismereteket alkalmaz.

- Ellenőrzés:

- A házi feladat elkészítése minden tanuló számára kötelező.
- Ellenőrzése rendszeres.

- Értékelésének szempontjai:

- feladat megoldás helyessége,
- gondosság,
- külalak

Az otthoni munka számonkérésére minden pedagógus egész tanévben alkalmazott tematikát dolgoz ki.

Munkánkat kiegészíti a gyermek számára kötelezővé nem tehető:

- a) Szorgalmi
- b) Hétvégi
- c) Szünetekre /téli, tavaszi/ adható feladatok.

a- Szorgalmi feladatok céljai:

- gyakorlás
- ismeretek alkalmazása
- gyűjtőmunka

b- Hétvégi feladatok legyenek:

- játékosak
- érdekesek
- motiváló hatásúak

c- Szünetekre kijelölt feladat célja:

- ismeretmegőrzés,
- szinten tartás

Ezek a feladatok jutalmazása a nevelési célok elérése érdekében nagy fontosságú. A feladatok elkészítésének hiánya negatív értékelést nem von maga után.

Tanórán kívüli foglalkozások

A Köznevelési Törvény 53.§.(1) e) alapján a tanórán kívüli foglalkozások körébe tartoznak a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály vagy csoportfoglalkozások, különösen: a tanulmányi kirándulás, a környezeti nevelés (erdei iskola), kulturális rendezvények (múzeumlátogatás, színházlátogatás), sportrendezvények.

A tanórán kívüli foglalkozások időkeretét a Köznevelési Törvény 53.§ (4) pontja szabályozza. (1-4. évfolyam: négy és fél óra/nap, 5-8. évfolyam: három óra/nap)

Kötött tanórán kívüli foglalkozások: a napközis, illetve tanulószobai foglalkozások és az iskolai sportkör.

A kötetlen tanórán kívüli foglalkozások formáiról a tanulói (szülői) igények ismeretében (felmérés előző év végén); a rendelkezésre álló szakemberek körét számba véve; az anyagi lehetőségek figyelembe vételével; a tanulói leterheltséget mérlegelve a tantestület dönt.

Iskolánk az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat kínálja: napközis foglalkozások, illetve tanulószobai foglalkozások, sportkörök, diákkörök, versenyek, házi bajnokságok, háziversenyek, diáknapi, jeles napok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, múzeumlátogatások.

Választható foglalkozások indításának elvei

A tanórán kívüli foglalkozások indításának elsődleges szempontja a tanulók érdeklődése. Az intézmény technikai, anyagi és személyi adottságai alapján felkínált programok közül azokat indítjuk, melyek a tanulók körében a legnagyobb érdeklődést váltják ki.

A kínálat összeállításánál törekedni kell arra, hogy a kiegészítő foglalkozások tartalmukkal segítsék nevelési céljaink megvalósítását; speciális lehetőségeikkel segítsék a tanulói képességek minél sokoldalúbb kibontakozását.

Az iskolai sportkörben, szakkörökben való munka fontos segítője nevelő-oktató munkánknak. A szakkörökre általában több évfolyam tanulói vegyesen jelentkezhetnek. A szakköri munkát csak azoknak a tanulóknak javasoljuk, akik a tanulmányi követelmények képességeikhez mérten jól megfelelnek.

A szakköri csoport indításának alsó határa 11 fő, a maximális létszám 25 (az eszékhez kötött foglalkozások esetén ezt az eszközök száma módosítja - pl. számítástechnika). A lehetséges létszám fölötti jelentkezés esetén az elbírálás szempontja a tanulmányi munka.

A csoportok szervezése során célunk, hogy a kiegészítő foglalkozásokon résztvevők lehetőleg több osztályból, illetve több évfolyamból vegyesen kerüljenek ki. (Közösségek kapcsolatrendszerének fejlesztése, illetve a közel azonos korúak pozitív egymásra-hatásának nevelő ereje.)

Térítéses foglalkozások

Az általános iskolánkban jelenleg a megszorító intézkedések következtében idegen nyelvi és sakk szakkör csak térítéses foglalkozásként működik, egyéb tanulói igény esetén lehetséges további műveltségi kör indítása is.

Tanulói jogviszony, átjárhatóság

Az iskolai felvétel feltételei, a beírás módja

Általános iskoláinkba a felvétel rendjét a Köznevelési törvény 6§ (2) bekezdése szabályozza. A Művészeti Iskola esetén ez a szabályozás nem érvényesül.

Az általános iskolában felvételi eljárás nélkül fogadjuk a város és vonzáskörzetének iskolaérett tanköteles tanulóit első osztályainkba a jegyző által kijelölt beíratás időszakában. Zenei képességvizsgálat alapján fogadjuk a „Z” osztályba tanulókat. A beírt tanulók felvételéről és tanulócsoporthoz való elhelyezéséről az előzetes szülői igények és (ének-zene képzés esetén) a zenei képességek mérlegelésével az intézményvezető igazgató dönt. A más intézményekből érkező tanuló átvételkor a korábbi eredményei és érdeklődése alapján a csoportbesorolásról az alsós, vagy az

osztályfőnöki munkaközösség meghallgatása után az intézményvezető igazgató dönt.

A művészeti iskolába a művészeti ág tanulásához szükséges felvételi alkalmassági vizsgát kell tenni. A felvételi vizsgát általában május hó közepén kell megtartani, valamint augusztusban vagy szeptember első hetében az esetleges üres helyek betöltésére pótfelvételi vizsgát lehet tartani.

Az év végi vizsgát követően minden tanulónak be kell iratkozni a következő tanévre.

Felvételi vizsga nélkül vehető fel az a tanuló, aki az előző évfolyamot egy másik művészeti iskolában eredményesen elvégezte és tanulmányaiban nincs megszakítás.

Az évközi belépés feltételei, az évfolyamon belüli osztályváltoztatás lehetősége

Más általános iskolából érkező tanuló felvételének nincs konkrét feltétele. A hozzánk érkezett tanulót mérlegelés átvesszük, az átmenet biztosításához a szükséges feltételeket biztosítjuk. Az osztályba-sorolásnál figyelembe vesszük korábbi tanulmányait - pl. milyen nyelvet tanult, stb. A felvételt akadályozhatja, ha az évfolyamon magas az osztálylétszám.

A tanuló saját, illetve szülei kérésére osztályt válthat abban az esetben, ha a választott új osztály létszáma lehetővé teszi a váltást, valamint, ha a tanuló vállalja, hogy az eltérő képzési rendből származó hiányait önállóan pótolja.

A művészeti iskolába való évközi belépésnek nincs akadálya, a jelentkező tanulónak felvételi vizsgát kell tennie. Osztályba sorolásáról a felvételi, év végi minősítéséről a vizsgabizottság dönt.

A továbbhaladás feltételei

Általános iskolánk tantervi minimumkövetelménye valamennyi osztályban és évfolyamban az eredeti Kerettantervi minimumhoz igazodik. A tanulók továbbhaladásának feltétele az iskola törvényben szabályozott módon való látogatása, valamint a tantervi minimumok teljesítése. A tanulók tudását év közben, illetve speciális esetekben vizsgán nyújtott teljesítményeit a tantervi minimum-, illetve optimum-követelményekhez igazodó osztályzatokkal értékeljük.

A mulasztások esetén követett eljárásokat, a minimumok teljesítésének vizsgákon való ellenőrzésének módját, valamint az egyes osztályzatok tartalmi követelményeit Működési Szabályzatunk tartalmazza

A tanuló továbbhaladásáról minden esetben a tantestület dönt. Ha az illetékes pedagógus a tanuló tudását adott tárgyból elégtelenre minősíti, s ezt a tantestület is jóváhagyja, akkor egy-két tárgyból általában javítóvizsgát tehet, 3 és több elégtelenre minősítés esetén a tanuló általában megismétli a tanévet. A tantestület a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 21.§ 8. pontja alapján a tanuló egyéni körülményeit és képességeit mérlegelve dönthet úgy, hogy 2-nél több tárgyból is javítóvizsgát tehet. A törvényben megengedett kereten túli hiányzás esetén a tanuló nem osztályozható. Ebben az esetben tantestületi döntés alapján a tanuló osztályozó vizsgán adhat számot tudásáról, vagy a tanévet ismételni köteles.

Aki a követelményeknek nem tud megfelelni a tanév folyamán, a Működési Szabályzatban meghatározott feltételek mellett javító vizsgát tehet, vagy az osztályt ismételni köteles.

2010 szeptemberétől az első évfolyamtól a második évfolyam félévig a tanulók az OM ajánlása szerinti szöveges értékelést kapnak. A tanuló a második évfolyamtól kezdődően magasabb évfolyamra akkor léphet, ha sikeresen teljesítette az adott évfolyamon előírt tanulmányi követelményeket. A tanuló az első évfolyamon azonban továbbra is csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

Idegen nyelvből az oktatás első évében (4. évfolyamon) osztályzatot kapnak a tanulók félévkor és év végén. A további évfolyamokon félévkor és tanév végén a következő rend szerint értékeljük tanulóinkat

Az alsós munkaközösség döntése szerint a szöveges értékelés módja a fejléc szerint minden tantárgy esetében a következő:

- kiváló
- jó
- megfelelő

- fejlesztésre szorul.

A dráma az anyanyelv tantárgyban, a környezetvédelmi ismeret a környezet ismeret tantárgyban jelenik meg. A néptáncot a testnevelés tantárgyba beépítve értékeljük.

Választható tanórák 1., 2., 3. évfolyamon: „m” osztályban informatika, „z” osztály tekintetében ének. (emelt szintű oktatás)

A szöveges értékelés mellett megkülönböztető jelzésként használjuk a naplóban 1-8. évfolyamon: témazáró – piros, felmérés – zöld, felelet – kék színnel jelölt.

A érdemjeggyel való értékelés kategóriái:

A tanuló tudása jeles (5), ha a helyi tantervben optimumként meghatározott ismereteket maradéktalanul elsajátította, felismeri azok összefüggéseit, képes azokat a gyakorlatban alkalmazni; továbbá elsajátított kiegészítő ismereteket is. Az ellenőrzések során tudásáról életkorának megfelelő szinten önállóan tud számot adni.

Jó (4), ha a tantervi optimumot elsajátította, képes a tanult ismeretek közötti összefüggések megértésére és az ismeretek gyakorlati alkalmazására. Az ellenőrzések során tudásáról kevés segítséggel (néhány segítő kérdéssel) képes számot adni.

Közepes (3), ha a tantervi optimumot csak részben sajátította el, ismeretei felszínesek, vagy hiányosak, az összefüggéseket nem minden esetben érti meg, s ismereteit csak részben, vagy nevelői segítséggel tudja alkalmazni. Az ellenőrzések során tudásáról csak elemenként, kérdések segítségével tud számot adni.

Elégséges (2), ha csak a kerettanterv szerinti minimumot sajátította el, az ismeretek közötti összefüggéseket nem érti meg, ismeretei alkalmazására még nem képes. Az ellenőrzések során tudásáról csak a tantervi minimum elemeire vonatkozó kérdések alapján tud számot adni.

Elégtelen (1), ha a kerettanterv szerinti minimumot sem sajátítja el. Az ellenőrzések során segítő kérdések alapján sem képes az alapismereteket visszaadni. (2004 szeptemberétől az elsőben indulva felmenő rendszerben kifut, s azután csak a 4-8. Évfolyamon alkalmazható)

A 2010/2011. tanév végétől évfolyamisméltésre kell kötelezni mindazokat a diákokat (a 2., 3., 4. évfolyam végén is), akik az előírt tanulmányi követelményeket nem teljesítették.

A tanulónak lehetősége van a javítóvizsga letétele az elégtelen év végi osztályzat esetében akármennyi tantárgyból.

A magatartás és szorgalom értékelése az osztályközösségekben a tanulókkal megbeszélve, önismeretükre illetve társaik értékelésére alapozva történik.

A tanuló magatartása példás (5), ha az iskolában és az iskolán kívül (pl. kirándulásokon, versenyeken, rendezvényeken) magatartása méltó iskolánkhoz, felelősséget érez vállalt feladata teljesítéséért, képességei szerint hozzájárul iskolánk jó hírnevének megőrzéséhez. Olyan pozitív, példamutató tulajdonságokkal, erkölcsi értékekkel rendelkezik, amelyek méltók az osztályközösségen belül a követésre.

Jó (4), ha a házirendet betartja, udvarias felnőttel, gyerekekkel szemben.

Változó (3), aki a házirend elvárásainak csak részben felel meg. Magatartása kifogásolható, de példája nem közösségromboló.

Fegyelmetlen (1-6 évf.), illetve **rossz (2) (7-8 évfolyam),** aki a házirendet megszegi, rossz példát mutat, magatartásával árt a közösségnek. Kíméletlen, durva társaival.

A tanuló szorgalma példás (5), ha házi feladatai esztétikusak és pontosak, a tananyagon kívül rendszeresen megold szorgalmi feladatokat is. Képességeihez mértén bekapcsolódik az iskola tanulmányi, sport és egyéb versenyeibe, lelkiismeretesen felkészül azokra. A tanítási órákon érdeklődő és aktív, szorgalmával képességeihez mértén magas teljesítményt nyújt.

Jó (4), ha a tanítási órákra rendszeresen felkészül, a rábízott feladatokat elvégzi, házi feladatai esztétikusak. Az órán figyel, de nem kezdeményez. A tananyagon kívül szorgalmi feladatokat is megold és képességeinek megfelelően teljesít.

Változó (3) az a tanuló, akinek képességeihez mértén teljesítménye hullámzó, tanórákon ösztönzéssel aktivizálható. Feladat- és kötelességtudata kialakulatlan, feladatai időnként hiányosak.

Hanyag (2), aki tanulmányi kötelezettségeit elmulasztja, tanórákon nem aktivizálható, házi feladatait nem készíti el és általában képességei alatt teljesít.

Művészetoktatásban résztvevők értékelése:

5 (**jeles**), ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket biztosan oldja meg és azokat művészileg is kiválóan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái is teljes önállóságra vallanak.

4. (**jó**), ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. A tananyag alapvető részeit tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza.

3 (**közepes**), ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. A tanterv alapvető anyagát jól elsajátította, az alapvető mechanizmusbeli nehézségeket leküzdötte, a lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni.

2 (**elégséges**) ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Mechanizmusbeli hibái is hátráltatják a tantervi anyag biztos alkalmazását még a tanár segítségével is. Folyamatosan ellenőrzése szorul.

1 (**elégtelen**), ha a tantervi követelményeknek nevelői útmutatással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

A magasabb évfolyamba lépés feltétele:

- Az előírt tanulmányi követelményeknek sikeres teljesítése, erről bizonyítvány kiállítása. Az előképzős bizonyítványba szöveges értékelés szükséges az első osztályba lépéshez. Első osztálytól legalább elégséges érdemjegy kell a továbbhaladáshoz. 1 elégtelen érdemjegy esetén a tanuló javítóvizsgát tehet. 2 elégtelen esetén a nevelőtestület döntése szükséges a javítóvizsga lehetőségére.

- Az igazgató engedélyével a művészeti iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményét egy tanévben vagy annál rövidebb idő alatt is teljesítheti a tanuló.

- Ha a tanuló önhibáján kívüli okok miatt nem tud eleget tenni a tantervi követelményeknek, (huzamosabb betegség, tanév közben történő felvétel) az igazgató engedélyével osztályát folytathatja.

A tanuló szorgalmának értékelése

SZORGALOM	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	HANYAG
1. Tanulmányi munkája	céltudatosan törekvő, odaadó, igényes a tudás megszerzésére, egyéni, páros és csoportmunkákban aktív, kezdeményező, képességeihez mérten maximális teljesítményt nyújt, otthoni feladatait a tőle elvárható legmagasabb színvonalon végzi.	figyelmes, törekvő egyéni, páros és csoportmunkákban képességeinek megfelelően teljesít, otthoni feladatait jó színvonalon végzi.	Ingadozó, egyéni, páros és csoportmunkákban képességei alatt teljesít, otthoni feladatait közepes színvonalon, olykor hiányosan végzi.	hanyag, lassítóegyéni, páros és csoportmunkákban mélyen képességei alatt teljesít, otthoni feladatait gyakran nem végzi el.
2. Munkavégzése	kitartó, pontos, megbízható, lankadatlan,	Rendszeres, többnyire önálló	rendszeretlen, hullámzó, önállótlan,	megbízhatatlan, gondatlan, együttműködésre

	innovatív , kezdeményező, együttműködő és segítőképző, konszenzusra hajló	megbízható, olykor nem kellően alapos	felületes, pontatlan,	kevésbé hajló, minőségileg és mennyiségileg is kifogásolható
3. Kötelességtudata	kifogástalan, precíz	megfelelő, néha ösztökélni kell	felkészültsége gyakran felületes	felkészültsége állandóan felületes
4. Tanórákon kívüli információk felhasználása	rendszeres, érdeklődő, közösségi tevékenységekben aktív, kezdeményező	előfordul, ösztönzésre dolgozik, a rábízott közösségi feladatokat megbízhatóan végzi	Ritkán, a közösségi rendezvényekről gyakran távol marad, ha feladatot vállal, elfogadhatóan elvégzi	egyáltalán nem, a rábízott feladatokat sem végzi el, a közösség érdektelen, passzív tagja

Okt.tv.31. § (2), (3) bekezdése alapján:

A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát tehet, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet.

A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít.

A művészeti alapvizsgát és a művészeti záróvizsgát jogszabályban meghatározottak szerint kell szervezni. **Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya**

1. Témazáró dolgozat

Célja: A tanuló témán belüli tájékozottságának felmérése.

- Egy téma bezárása összefoglalás, gyakorlás után.
- Megírásához egy teljes tanóra áll a tanuló rendelkezésére.
- Időpontja tervezett, melyet a tanuló is ismer.
- Piros jeggyel értékeljük / az ellenőrzőbe is így kerül / jelezve, hogy ennek van a legnagyobb súlya az érdemjegyek közül.
- Egy nap legfeljebb **egy** témazáró íratható.

2. Részszámonkérés

Célja: A hosszabb témán belüli fontosabb részek elsajátításának felmérése.

- Néhány lecke anyagából íratható.
- Gyakorlás, ismétlés előzi meg.
- Megírásához 15- 20 perc áll a tanuló rendelkezésére.
- A tanuló ismeri a tananyag terjedelmét, a számonkérés időpontját.
- Zöld jeggyel értékeljük.

3. Írásbeli felelet

Célja: A napi felkészülés ellenőrzése.

- Egy lecke anyagából íratható.
- Megírásához 10- 15 perc áll a tanuló rendelkezésére.
- Bármikor íratható, a tanulóval nem közöljük előre.
- Kék jeggyel értékeljük, súlya a szóbeli felelettel azonos

Értékelés a kompetencia alapú oktatásban:

A hagyományostól eltérő módszerek (kooperatív munkák, moduláris oktatás, témahét, projektmunka során alkalmazott értékelési eljárások), az ellenőrzésben, értékelésben is változást hoztak.

A kooperatív tevékenységekben a tanulók teljesítményének pedagógus által történő értékelése

mellett rendszeressé válik az önértékelés és a társak értékelése, valamint a csoport teljesítményének értékelése. A moduláris oktatás, témahét, projektmunka során nyújtott teljesítménye az informatika tantárgy, illetve a témához, projekthez kapcsolódó tárgyak értékelésekor érdemjegyben jelenik meg. Az SNI tanulók értékelésének speciális szabályait e program korábbi fejezete és az egyéni fejlesztési tervek tartalmazzák.

Alapelv a tanulók értékelésében, hogy az mindig a meglévő képességek, az előzetes tudás feltárása után, a tanuló önmagához viszonyított fejlődésének kimutatását célozza, a további fejlődéshez kíván segítséget adni, alternatívákat kínálni.

Az általunk használt fejlesztő értékelési módok:

- diagnosztikus értékelés: az eredmények részletes mérése mellett az elmaradások okait keres és elemzi a pedagógus, ezzel elsősorban a tervezést, a fejlesztést támogatja,
- formatív értékelés: részletes eredményelemzés alapján a gyakori visszajelzésre, a fejlődés nyomon-követésére törekszik, és ezzel elsősorban az elmaradások mielőbbi korrigálását, az adaptációt segíti.

Ezek az értékelési formák a vizsgált tudás vagy képesség részletes elemzésére és az eredmények fejlesztést segítő visszajelzésére törekednek.

3.5.4 A tanulói jogviszony megszűnése, megszüntetése

A Köznevelési törvény 75. § alapján megszűnik a tanuló jogviszonya iskolai tanulmányainak befejezésekor az iskolai évzáró napjával. Megszűnik továbbá a tanköteles korú tanuló jogviszonya ha más iskolába távozik - az új iskolába való beiratkozás visszaigazolt napjával.

Megszűnik a művészeti képzésben valamennyi, az általános iskolai képzésben a nem tanköteles korú tanuló tanulói jogviszonya saját kérésére, vagy a tanuló kizárásával, a kérelem keltének, illetve a kizárási határozat keltének napjával. (A kizárás lehetőségeit az egyes iskolák helyi működési szabályzata tartalmazza.)

XII. Teljeskörű egészségfejlesztés Egészség- és környezeti nevelési program

Legfontosabb lapelveink:

- az élet és az egészség mindenk fölött való tisztelete
- az egyetemes természetnek (a világegyetem egészének) mint létező értéknek tisztelete
- a föld egészséges megújulási folyamatának fontossága
- test és lélek harmóniája
- a biológiai sokféleség megőrzése
- a testi-lelki egészség megőrzése

Céljaink és feladataink:

- az ökológiai gondolkodásmód fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- fenntarthatóságra nevelés
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése.
- felelősségtudat kialakítása
- az életminőség és az életvitel kapcsolatának tudatosítása
- az egészséggel, egészséges életmóddal kapcsolatos értékek és szokásrendszer megalapozása

- az egészséges életmód kialakításához szükséges magatartás iránti elkötelezettség erősítése, az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- készségek kialakítása az egészséggel kapcsolatos problémák megelőzéséhez
- ok-okozati összefüggések felismertetése
- problémamegoldó gondolkodás, döntési képesség fejlesztése
- globális összefüggések megértésének támogatása
- valós emberi értékek erősítése, viselkedési normák elfogadtatása
- harmonikus párcapcsolat és családi élet kialakításához szükséges képességek erősítése.

Részletezve:

Az egészségfejlesztésnek egyik legfontosabb színtere az általános iskola. Az intézmény vezetősége, a tantestület előtérbe helyezi az egészségnevelés szükségességét. Az erre irányuló törekvések támogatásra találtak, hiszen mindannyiunk felelőssége az egészségesebb nemzedék felnevelése.

Ki kell alakítanunk az egészségközpontú szemléletmódot, s ehhez az elméleti és gyakorlati tudást. Javítani kell a tanulók komfortérzését, és meg kell teremteni az igényt arra, hogy egészségesen éljenek.

Az oktató-nevelő tevékenység során kiemelten fontos feladata a tantestületnek, hogy megpróbálja enyhíteni a szociális hátrányokat, esélyegyenlőséget biztosítson a tanulóknak. Minden tanuló más és más, ezért szükséges, hogy minden gyermeket egyéni vonásai alapján, teljes személyiségére ható neveléssel fejlesszünk. Enyhíteni kell a szakadékot a gyermekcsoportok között is.

Olyan iskolai légkört kell megteremteni, amelyben a tanulók látják, hogy a testi és lelki egészség érték, érdemi kapcsolatokat fedeznek fel a látszólag független életmódelemek és az egészségi állapot között, kiemelve a személyes felelősséget. Javítani kell a kommunikációs és cselekvési képességüket, az egészséges életmód iránti igényüket.

A tanulók szemléletváltozására irányuló tevékenység hat az őket körülvevő környezetre, szülőkre, kortárs csoportokra.

Ezért nagyon fontos része az egészségfejlesztési tervnek a mentálhigiénés légkör megteremtése is. Érezze a gyerek a törődést, megbecsülést. Kölcsönös bizalomnak és együttműködésnek kell kialakulnia a kapcsolatrendszerben. Fontos a pedagógus-diák, pedagógus-szülő (család) bevonása, a velük való kapcsolattartás.

E munka céljának elérése nem rövid távú. Hosszú idő szükséges a program végrehajtásához, mely csak team- munkában fejthető ki hatásosan. Az iskola tanulóit, pedagógusait, a technikai alkalmazottakat, az egészségügyi és szociális intézmények dolgozóit az iskolánkban az egészségfejlesztő- mentálhigiéné szakos tanárok, a környezetvédelmi szakos pedagógusok és az iskolában dolgozó gyermekvédelmi- fejlesztőpedagógusok fogják össze.

Helyzetelemzés

Külső környezet

Központi, városi intézmény lévén a gyerekek többsége megfelelő egészségkultúrával kerül az iskolába, de itt is jellemzőek az életmódra vonatkozó káros beidegződések.

A szociálisan hátrányos helyzetű tanulóink a legalapvetőbb higiénés normáknak sincsenek a birtokában.

Vállalkozásunkat elősegítheti a tanárok és a diákok közötti jó kapcsolat. A pedagógusok számára nyilvánvaló, hogy a felmerülő feszültségek, problémák miatt szükséges az intervenció.

Az iskolavezetés támogatja az egészségfejlesztő nevelési programot.

Belső környezet

A vállalkozáshoz szükséges humán erőforrások rendelkezésre állnak: szaktanárok, osztályfőnökök, gyermekvédelmi felelős, diákönkormányzat munkáját segítő pedagógus, családsegítő központ munkatársai, iskolaorvos, védőnő, nevelési tanácsadó, mentálhigiénés – egészségfejlesztő.

Általános célok

Egészségügyi tudatosság kiépítése:

Meg kell tanulni a gyerekeknek a testük- lelkük védelmét, hogy hogyan óvhatják meg a sérülésektől önmagukat.

Meg kell érteniük, hogy az egészség nem állandó, védeni kell, megőrizni, fejleszteni mely mindenkinek saját feladata.

Meg kell ismertetni őket a helyes táplálkozási szokásokkal, meg kell láttatnunk az összefüggéseket a táplálkozás és az egészség között.

Beállítódás, állásfoglalás az egészséget károsító anyagokkal, tevékenységekkel szemben:

Tudatosítani kell bennük az alkohol, a drog, a dohányzás káros hatásait. Ki kell alakítani bennük a kísértés visszautasítására vonatkozó magatartást a „Tudjál nemet mondani” program keretében.

Egyéni képességek fejlesztése, kiteljesítése:

Képessé kell tenni őket saját gondolataik, érzelmeik, feszültségeik felismerésére illetve kezelésére, kapcsolataik kulturált megismerésére.

Ismerniük kell saját testük működését, a serdülőkori változásokat, s az ebből fakadó problémákat.

Lehetőséget kell adni a rendszeres mozgásra, fizikai aktivitás kifejtésére.

Ezért az egészséges életmód megvalósításának fontosabb elemei:

1. Testi képességek (állóképesség, erő, gyorsaság, hajlékonyság, fittség, ügyesség, egyensúly-, izom helyzet-, ritmus-, térérzékelés, stb.)
2. Önellátási képességek (tisztálkodás, testápolás, öltözködés, étkezés, közlekedés, vásárlás, rendszeret, stb.)
3. Egészségvédő képességek (Az egészségre káros, hátrányos szokások, tevékenységek ismerete, közlekedési-, háztartási-, iskolai balesetek megelőzésének szokásai, stb.)

Feladatok

- Célunk eléréséhez közös, összehangolt munkára van szükség, melyben az intézményünk pedagógusai személyes példával hatnak a tanulókra.
- El kell érniük, hogy egységes szemléletet közvetítsünk a gyerekeknek. Látniuk kell, hogy az egészséges életmód nem aszkétikus, nem a folytonos lemondásról szól, nem az önmegtartóztatásról, hanem a tudatosan vállalt felelősségteljes választásokról.
- A már meglévő partnerek munkáját továbbra is igényeljük, de szükséges lesz a tevékenységi kör bővítése is.
- Az iskolaorvos és a védőnők munkája a szűrés és a védőoltások beadása mellett ki kell, hogy bővüljön felvilágosító tevékenységgel is, mely részben már működik.
- Az óvodákkal való intenzív együttműködés is elengedhetetlen, hiszen az egészségnevelés alapjait intézményi keretek között innen hozzák a kisgyermeknek.

Módszerek

Az egészségi állapot felmérése:

- Fizikai állapot felmérése (testsúly, magasság, betegségek)
- Mentális állapot felmérése (beilleszkedési zavar, magatartászavar)
- Az egészséget károsító szokások felmérése (dohányzás, alkohol, tv-, internet- számítógépfüggő gyerekek, helytelen táplálkozási szokások)
- Az egészséget veszélyeztető tényezők felmérése (túlsúlyos gyerekek, tartáshiba, mozgásszegény életmód, családi hatások)

A szűrés után változtatási segítő terv készítése.

Felvilágosító, nevelő tevékenység szervezése a veszélyeztetett gyerekek számára (előadások, csoportszervezés, program kialakítás).

Komfortérzés javítása

Az intézmény tárgyi feltételeit tekintve fel kell tárnai a lehetőségeket, amelyek javíthatják a gyerekek közérzetét.

Könyvtár, klubszoba használata, zenehallgatási lehetőség, videózás, Internetezés, megfelelő szakkörök, kirándulások, táborozások, programok.

Mindezt a diákok igényeinek figyelembevételével kell kialakítani.

Vendéglőadók

Felvilágosító- nevelő tevékenység szervezése a veszélyeztetett gyerekek számára (előadások, csoportszervezés, program kialakítás)

Az osztályfőnöki órákra orvosok, védőnők meghívása történik.

A külső segítők mellett szaktanárok és az intézmény mentálhigiénikusa is részt vesz az előadásokban.

Kirándulások, sportprogramok szervezése

A szülők bevonásával kirándulások szervezése a szorgalmi időszakban és a nyári szünetben.

Biztosított a heti három testnevelési órán felül a délutáni sportolás lehetősége is.

A sportprogramok közül a kosárlabda, atlétika, foci, tömegsport, kézilabda, röplabda működik, melyen lelkesedéssel vesznek részt a diákok. Ezen kívül az általános iskolában úszás, sakk és asztalitenisz foglalkozás működik.

A néptánc csoport tevékenysége, a képzőművészeti kör beérett tevékenység.

Az iskolai testnevelési óra keretében fontos a tartásjavító torna beiktatása.

Iskolánk vállalta fel a városi általános és középiskolás korú gyerekek gyógytestnevelését is.

A testnevelés szakos tanárok segítségével történik a sportversenyek megszervezése az éves munkatervünk alapján.

Fontos a szülők és a család bevonása a különböző programokba.

Fontos, hogy a tanulót sikerélmény érje, hogy a mozgást örömmel végezze.

Ismeretek bővítése, cselekedtetés

A napközis nevelők segítségével játékos délutáni vetélkedők szervezése az egészséges életmóddal kapcsolatos tudásanyag propagálására.

Fontosnak tartjuk a kerettanterv által meghatározott nevelési célokat a tantárgyi koncentráció tükrében.

2.3.2 A mindennapos testedzés biztosítása

Intézményünk hagyományosan nagy gondot fordít a tanulók testi nevelésére, fizikai állapotuk javítására. A sport, a sportolás a személyiség és a közösség fejlesztésének egyaránt fontos lehetősége. Ennek érdekében úgy alakítjuk programunkat, hogy tanulóink életében napi lehetőséget biztosítsunk a mozgás, a testkultúra fejlesztésére. Ennek színterei:

1. A kerettantervben előírt óraszámot meghaladóan heti 3 órát biztosítunk a testnevelésre.
2. Kötelező tanórai tárgyként oktatjuk az úszást (3. évf.), valamint a sakkot (4. évf.), heti 1-1 órában.
3. Tanulóink számára heti rendszerességgel tömegsport foglalkozásokat tartunk.
4. Napközis tanulóink számára nevelőik legalább heti két alkalommal szerveznek játékos sportfoglalkozásokat.

Környezet- és egészségnevelést integráló elvek és szempontok

1. Szinte valamennyi tantárgyba beleépíthető.
2. Mindkét terület a helyes magatartásra, az attitűdökre, az érzelmi viszonyulásokra, a szokásokra, az értékrendre irányul.
3. Az iskolai életvitel és életmód egészében is megjelenik.
4. Mindkét terület forrása és leghatékonyabb eszköze a pedagógus önmaga.
5. Szükségessé teszi a pedagógusok együttműködését a helyi közösségekkel.

6. Megelőzés aktivitása.
7. Apró lépések körültekintő rendszere vezet közelebb a harmóniához.
8. A család egészségét bevonja a munkába.
9. Az összetartozást, a rendszerek egyensúlyt kereső dinamikáját hozza szoros összhangba az életvitellel, a napi magatartással.

/Havas Péter

Környezeti nevelés

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. Célunk, hogy a tanulók természettudományi gondolkodásmódja fejlődjön, érzékennyé váljanak környezet állapotára, törekedjenek a természeti és ember alkotta értékek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése válják meghatározóvá.

A környezeti nevelés segíti a tanulókat a környezettel harmonikus életvezetési képességeik kialakulásában, eligazítja őket a környezeti problémák felismerésében, kezelésében, fejlesztési felelősségérzetüket, törekednek arra, hogy a környezettel kapcsolatos nézeteik az erkölcsi alapelvek szintjére emelkedjenek. E követelmények teljesüléséhez a tanulóknak személyes tapasztalatok megszerzésére, élmények átélésére, a környezet egészére vonatkozó ismeretek elsajátítására van szükségük. Ezeknek a sajátos nevelési, tanulási helyzeteknek, szintereknek és tanulásszervezési módoknak a biztosítása a programadás szintjén a nevelőtestület feladata.

A környezeti nevelés tartalma – világszerte kiszélesedett, a fenntarthatóságra és az emberiség jövőjének biztosítására irányul. A környezeti nevelés – a fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata – kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember – természet kapcsolat bemutatására és formálására, egyben elősegíti a környezeti – és egészség – tudatosság erősödését.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a természettudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és társas – társadalmi természetének sajátosságaira építve történhet az értékrend, az erkölcs és az életviteli szokások formálása.

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk és irányítsuk cselekvéseinket.

Célunk, hogy tanítványaink a természettudományos kompetencia birtokában képesek legyenek mozgósítani műveltségüket a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során; képesek legyenek és akarjanak cselekedni lokálisan és globális vonatkozásokban egyaránt.

A környezeti ismeretek önmagukban azonban nem elegendők. Környezettudatos életvitelt azok a személyek tanúsítanak, akik – azon túl, hogy pontos ismereteik és fogalmaik vannak a környezetről, az aktuális környezetvédelmi problémákról és tennivalókról – képesek e célok érdekében felelősen cselekedni, sőt hisznek is tevékenységük jelentőségében.

A környezeti nevelés alapelvei

- a természet és az élet mindenképp föltt való tisztelete
- a fenntartható fejlődés
- az élővilág és a természeti környezet kölcsönös függősége
- a mikro és makró környezet egysége

- alapvető emberi szükségletek - természeti értékek
- emberi jogok
- biológiai és társadalmi sokféleség
- az ökológiai lábnyom

Jellemzői:

- szinte valamennyi tantárgyba beépül
- környezettudatos magatartásra, az érzelmi viszonyulásra, az értékrendre irányul
- az iskolai életvitel és életmód egészében megjelenik
- leghatékonyabb eszköze a pedagógus önmaga
- szükségessé teszi a pedagógusok együttműködését a helyi közösségekkel
- megelőzés aktivitása
- apró lépések körütekintő rendszere vezet közelebb a harmóniához
- a család egészét bevonja a munkába
- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő és élettelen környezettel
- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet megismerésére
- a rendszerek egyensúlyt kereső dinamikáját hozza szoros összhangba az életvitellel, a napi magatartással

A környezeti nevelés célkitűzései

- környezettudatos magatartás és életvitel,
- a környezet értékei iránti felelős magatartás,
- a természeti és épített környezet megismerése, szeretete és védelme,
- a rendszerszemlélet,
- a globális összefüggések megértése;
- az egészséges életmód igénye, az ehhez vezető technikák, módszerek megismerése
- rendszerszemléletre nevelés
- az alternatív problémamegoldó gondolkodás elsajátítása
- a globális összefüggések megértése
- a létminőség választásához szükséges értékek megmutatása
- a létminőséghez tartozó viselkedési normák és formák kialakítása
- a természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése
- készségek kialakítása /kritikai és kreatív gondolkodás; szóbeli, írásbeli és képi kommunikáció; együttműködés, válságkezelés; döntéshozatal problémamegoldás és tervezés; értékelés és észrevételezés; elérhető technológiák, média alkalmazása/

A környezeti nevelés feladata az alábbi készségek kialakítása, fejlesztése:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód
- szintetizálás és analízis
- kreatív, innovatív beállítódás
- együttműködés, empátia, tolerancia, segítő életmód
- vitakészség, önálló véleményalkotás
- kommunikáció, média használat
- konfliktuskezelés és megoldás
- állampolgári részvétel és cselekvés
- értékelés, mérlegelési, döntési készség.

E készségek fejlesztésének kiváló eszközei a kompetencia alapú oktatásban használt tanulás-szervezési eljárások, pedagógiai eszközök, módszerek, tevékenységformák.

A környezeti nevelés minden pedagógus, illetve valamennyi iskolatípus és tantárgy feladata ugyanakkor az egyes különálló tantárgyakban foglalt környezeti vonatkozású ismereteket, fejlesztési elemeket egészzé kell építeni.

A környezeti nevelés során felértékelődik a tantárgyak közötti integráció, a különböző tantárgyak ismeretkészletét összekapcsoló, harmonizáló pedagógiai törekvés.

A tanórán kívüli környezeti nevelés színtere, lehetőségei, módszerük:

Tanítási órákon kívüli iskolai nevelési helyzetekben a környezeti nevelésnek számos lehetősége van, mindenképp az iskolai szabadidős helyzetekben, a tanulók művészeti, sport, játék és közéleti tevékenységeinek során.

A napközis foglalkozások környezeti nevelési tartalma kifejezett, hiszen a tanulók életviteli kultúrájának, szokásaik alakításának közvetlen nevelési lehetőségei tárulnak fel. A napközi programjaiban helyet kell, hogy kapjanak a környezetfeltáró, megőrző programok, ezzel kapcsolatos játékok és cselekvések.

Az iskolai tehetséggondozás terén is helyet találhatunk a környezeti nevelésnek. A környezet iránti legfogékonyabb tanulók számára megrendezett versenyekre és vetélkedőkre való egyéni és csoportos felkészülés alkalmas erre.

Versenyek: A tanulók érdeklődési körétől függően szervezünk házi versenyeket, és részt veszünk megyei, illetve országos versenyeken is. (pl. természetismereti, környezet – egészségvédelmi, stb.)

Szakkörök: Szervezünk környezetvédelmi szakkört, de az egyes környezeti kérdésköröket integráljuk a különböző tantárgyi szakkörökhöz is. A szakkör a kutató típusú, önállóan vizsgálódni szerető tanulók fejlesztésének nagyon jó színtere.

Tanulóknak adott feladatok: Egy-egy környezetvédelmi probléma, témakör, önálló kutatása, feldolgozása. A tanulók motiválása történhet pályázat kiírásával, a legjobb munkák díjazásával. A születendő munka formája sokféle lehet: szakmai dolgozat, rajz, fotó, irodalmi alkotás.

Nyári tábor, túrák ősszel – tavasszal (télen, ha van hó), ezeken a családtagok is részt vehetnek.

Iskolai átfogó környezetvédelmi programok, projektek.

Hulladékgyűjtés

Akciók: Egy-egy helyi környezeti probléma megoldására vagy jeles napokon szervezünk olyan akciókat, amelyek felhívják a lakóhelyünk közösségének figyelmét egy-egy helyi vagy globális környezeti problémára (pl.: Föld Napja, Madarak és Fák Napja programjait).

Zöld könyvtár: Az iskolai könyvtárban külön polcot létesítettünk környezeti témakörökkel foglalkozó könyveknek, CD-lemezeknek.

Múzeumlátogatás

Tanulmányi kirándulás: Szervezünk egy- vagy többnapos tanulmányutat egy-egy konkrét téma részletesebb megismerésére, egy-egy terület, táj megismerése céljából.

Az iskola mint társadalmi intézmény, más intézményekkel és szervezetekkel állandó kölcsönhatásban létezik. E programhoz való csatlakozás hatást gyakorol az iskolának a szűkebb és tágabb környezetével való viszonyára, a környezet viselkedésére.

Az iskolai egészségnevelési program A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 20/2012 128-132§ 142§ 168§-170§

110/2012 korm r. elsősegélynyújtási alapismeretk elsajátításával kapcsolatos iskolai terv könnyített is gyógytestnevelési program Az iskolai környezeti nevelési program prevenciók

XIV. Fogyasztóvédelem

Gazdasági és pénzügyi nevelés, fogyasztóvédelem 110/2012. a NATról

XIV. Eszközök és felszerelések jegyzéke

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

.A tananyag feldolgozását segítő szemléltetést, valamint a tanulói tevékenységet az alábbi alapfelszerelések és eszközök szolgálják intézményünkben: írásvetítő, fali vetítővászon, televízió, videomagnó, CD illetve DVD lejátszó.

A TÁMOP 3.1.4. pályázat keretében valamint az iskola felújítását szolgáló DAOP pályázat révén jelen pillanatban minden minimálisan szükséges eszközzel rendelkezünk az eredményes oktató munkához. Az elavuló számítógépeket is hamarosan TIOP pályázat keretében lecseréltük.

A TÁMOP keretében megvásárolt szemléltető eszközök listája ezen dokumentum melléklete.
20/2012 161-167§ 2.sz. melléklet ÚJ

5. A pedagógiai program megvalósításának feltételei

5.1. Szakmai, személyi feltételek, továbbképzési terv

A kompetencia alapú és az integrált oktatás bevezetése nem történhet meg a vezetők és pedagógusok szakmai, módszertani, pedagógiai felkészítése nélkül. A TÁMOP-3.1.4. projekt kötelező feladatai között nagy számú pedagógus-továbbképzés is szerepelt, költségei fedezetével együtt.

A tantestület tehát felkészült az új módszerek bevezetésére, elterjesztésére.

Programunk oktatási tartalmának meghatározása (tantervek) az együttműködő - szakmailag önálló - intézményegységek helyi tanterveiben szerepel. A megvalósítás személyi és tárgyi feltételeit intézményi szinten is össze kell hangolni. Ennek érdekében a személyi feltételek biztosításának elveit közösen szabályozzuk.

Helyzetelemzés:

Iskolánkban valamennyi feladatra a törvényben meghatározott végzettségű alkalmazottat foglalkoztatunk.

2008 júniusától intézményünk nagy változásokat él át. A fenntartó önkormányzat a hét év óta tartó átszervezési folyamat, az indítható első osztályok 2-re csökkentése és az alternatív tagozat másik intézménybe való helyezése következtében létszámleépítést határozott el.(124/2008.kt.hat.) A pedagógus közalkalmazottak száma 82 főről 74-re változott,s a létszámleépítés még tart. A felső tagozatban dolgozó kollégáknál csak az 5. évben fog megjelenni a párhuzamos két 5. osztály, s utána évente csökken a felsőben ellátandó órák száma.

Ebből a feszült helyzetből, mely évekig tartó szorongást fog kiváltani, nehéz jól kijönni.

A közösség és a gyermekek szempontjából egyetlen jó dolog következik, az, hogy a leépítés során minőségileg még jobb összetételű tantestület jöhet létre, s a szolidaritás, összetartozás érzése erősödhet a tantestület tagjaiban.

Vigyázni kell azonban, hogy ne idézzen ez elő negatív tendenciákat: egymás kiszorítását, lejáratását, tekintélyének aláásását annak érdekében, hogy állásukat megtarthassák.

Munkáltatói szempontból előnyössé tehető a helyzet:

- arra kell törekedni, hogy a legjobb szakemberek, a legemberségesebb pedagógusok maradjanak iskolánkban;
- a továbbképzésekre való beiskolázás első szempontja a hét évenkénti megújulás lehet;
- a minőségirányítási rendszer jó működtetésével javítható a szakmai munka színvonala, a mérés-értékelés igazán szolgálhatja ezt;

- a képzettségekről, szakmai gyakorlatról szóló nyilvántartás pontos vezetése segíti a megfelelő emberek kiválasztását az egyes feladatokra;
- ügyelhetünk az arányos feladatmegosztásra-terhelésre, mert elegenden vagyunk, és sokféle képzettséggel rendelkezünk.
- ügyelni kell rá, hogy mindenki egyformán hasznosíthassa szaktudását, kamatoztassa tehetségét;
- ennek kiaknázása egyaránt feladata a vezetésnek, a munkaközösségeknek és a minőségi kör tagjainak.

Az éves munkatervek, feladattervek, havi tervezés során mindig a legkompetensebb személyeket rendeljük az aktuális feladatokhoz.

Olyan erős teameket kell létrehozni, amelyek erősítik, nem kioltják az egyének képességeit.

Az egyes projektek megvalósítása során rögzítsük azokat a tapasztalatokat, amelyek a következő hasonló feladat megoldását megkönnyíthetik (személyek erényei, kapcsolatrendszer, csapatszellem, technológia rögzítése).

A tantárgyfelosztás elkészítése mindig több kör bevonásával, az egyéni vélemények figyelembe vételével, rugalmasan történjen.

A tanév feladatainak egymásutániségában mindig tartsuk be a lépések sorrendjét, amely:

- a munkaerő-szükséglet meghatározása,
- munkába állítása,
- képzése,
- mozgásának irányítása,
- hatékony foglalkoztatás.

Ha végig lesz erőnk odafigyelni a humánus megoldásokra, a megfelelő felkészítő munkára és képzésre, még magasabb színvonal következik be, amelyet jól szolgál majd az épület felújítása.

5.2. Tárgyi feltételek

Korszerű, a gyakorlatban valóban használható tudás megszerzéséhez a pedagógiai eszköztár mellett demonstrációs és manipulatív eszközállományra is szükség van az iskolákban.

Nálunk a kompetencia alapú oktatás eredményes megvalósításához szükséges eszközök egy része nem áll a pedagógusok, tanulók rendelkezésére. Hiányoznak az infokommunikációs eszközök, kevés a tanulók által használható számítógép és internet-hozzáférési lehetőség. Nincs az intézményben interaktív tábla, amely nagyban segíthetné a tanulás-tanítás folyamatát. A rendszeres tevékenykedtetés is sok olyan eszközt, anyagot igényel, amelynek jelenleg híján van iskolánk.

Igen költségesek a kompetencia-fejlesztő programcsomagok, ezek megvásárlásának költségeivel nem terhelhetjük a szülőket. E probléma az elektronikus formában rendelkezésünkre álló anyag célszerű felhasználásával áthidalható, bár (nagyságrenddel kisebb) költségei ennek a módszernek is vannak.

Abban a 7 tanulócsoporthoz, amelyekben kompetencia alapú oktatás folyik, olyan tankönyv használható, amely a 2008. február 8-án megjelent 2/2008 (II. 08.) OKM rendelettel kihirdetett, vagy azt követően miniszteri rendeletben kihirdetett vagy jóváhagyott kerettanterv alapján került kifejlesztésre és akkreditálásra, és legkorábban 2008. május 16-át követően kapott tankönyvvé nyilvánítási határozatot (figyelembe véve a tankönyvek engedélyezési eljárásának határidejét).

Az iskolai tankönyvellátás rendjét az SZMSZ 32.§ 4.) részletesen tartalmazza.

A szükséges eszközök beszerzése különösen fontos az esélyegyenlőség, hátránykompenzálás, felzárkóztatás, tehetséggondozás, integrált oktatás eredményes megvalósításához, az egész életen át tartó tanulás képességének megalapozásához.

AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

I. A választott kerettanterv

Ide kerül majd a két tantestület által 2013.március 26-án megszavazott kerettantervek felsorolása

megnevezése 110/2012 5.§

51/2012 a kerettantervekről Felmenő rendszer

I.1. A választott kerettanterv helyi kiegészítései

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások

A nem kötelező tanórai foglalkozások. Kerettantervben meghatározottakon felül megtanítandó tananyag

Az ezekhez szükséges kötelező,kötelezően választandó vagy szabadon választandó tanórai foglalkozások,óraszámok

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek,tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei,figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét CXC 31 32 35§ 110/2012 51/2012

I.2. A pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

A NAT-ban meghatározott ped.feladatok helyi megvalósításának szabályai CXC 27.§ 110/2012. 7.8.9. 20/ 2012. 13-18.

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése – tanulási módszerek kialakítása,iskolai fegyelem,figyelem,kötelességérzet kialakulása.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamat. Motiváció,tanulásszervezés,teljesítmények növekedése.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz,a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák,lépesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Kulcskompetenciák megalapozása,együttműködési készség fejlődése,a tanulói tudás megalapozása.

A 7-8. évfolyam pedagógiai folyamatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése,bővítése,az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása,valamint az,hogy fektessen hangsúlyt a

pályaválasztásra,pályaorientációra.

I.3.Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés megvalósításának módját a köznevelési törvény 27.§(11)bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

I.4.A pedagógusok és a nem kötelező tantárgyak választásának szabályai

A választatható tantárgyak,foglalkozások,továbbá pedagógusok közül történő választás CXC 26.27.§

I.5.1. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése

írásban,szóban vagy gyakorlatban,formái- diagnosztikus, szummatív,fejlesztő
A magatartás és szorgalom minősítésének elvei ,Magasabb évfolyamba lépés CXC 54-56. 20/2012. 64-78.

I.5.2.A beszámoltatás formái,a tanórán kívüli felkészülés elvei

Az iskola írásbeli,szóbeli,gyakorlati beszámoltatások,az ismeretek számonkérésének formái,rendje

Az otthoni,napközis,tanulósobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai CXC 54. 20/ 64-78.

I.6. A csoportbontások,foglalkozások szervezése -- elvek---CXC 4.melléklet 110/ 7.§,20/ kerettantervek

I.7.A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerése tananyag 110 NAT/ I.1.1.

I.8.A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

20/ 81.

Általános iskolai tanulók fizikai állapotának felmérésére szolgáló próbarendszer

A próbarendszer lehetővé teszi a tanulók fejlődése során az alapvető fizikai tulajdonságok mérését. Ahhoz, hogy a felmérés hiteles legyen, nem szabad a gyakorlatokat betanítani és gyakoroltatni. A felmérés minden évfolyamot, minden osztályt érint, ősszel és tavasszal egyaránt. Ezzel lehetőség nyílik a tanulók fejlődési ütemének mérésére. A kapott adatok részben tükrözik a testnevelés órák terhelésének minőségét is: amelyik terület eredménye az átlagtól elmarad, ott az órák átcsoportosításával, átszervezésével kell biztosítani a jobb eredmény elérését.

A tesztek eredményeit két példányban készítjük el, egyik a gyermeké, a másik pedig a tanító pedagógusé. Ezáltal mind a szülő, mind az iskola tájékoztatást kap arról, hogy a tanuló fizikai állapota hol helyezkedik el az osztályhoz, illetve az országos átlaghoz képest. A feladatokat az osztály minden tagjával azonos napon, azonos időben célszerű elvégeztetni.

Az értékelő táblázatot minden iskola és testnevelő megkapja.

EREDMÉNYLAP

Korcsoport: _____ Nem: _____ Azonosító: _____

Iskola: _____ Osztály: _____

Név: _____ Születési év, hó, nap: _____

Testmagasság (cm): _____ Testsúly (kg): _____

Tesztek megnevezése	Teszteredmények	
	Őszi	Tavaszi
1. Cooper-teszt		
2. Helyből távolugrás		
3. Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás		
4. Hasonfekvésből törzsemelés és leengedés		
5. Hanyatfekvésből felülés térdérintéssel		

I.9. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek 110/ I.1.1.

I.10. A gyermekek, Tnulóok esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, gyermekvédelem
CXC 47. 110/ I.1.2, I.2.1..II.1.
20/ 138-140 2012.évi XCIII.tv. a Járások kialakításáról

I.11. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek
Helyi specialitások, hagyományok, módszerek pl. projektoktatás

II. Az iskola valamennyi évfolyamát átfogó helyi tanterv
különböző tantárgyak

III. Magasabb évfolyamba lépés feltételei CXC 57. 14.§

IV. A pedagógiai Program megvalósulásának feltételei 110/ 6.§

V. Az iskola élet- és munkarendje CXC 9. 27.-29.

VI. A PP elfogadása és jóváhagyása CXC 26.69./1/e 32§I/d i

- Művészeti Iskolára még: CXC 9.16. 20/7. Nevelési programba: egyes

művészeti tevékenységek oktatásának cél és feladatrendszere, a művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményi és témakörei

egyes tanszakok általános fejlesztési követelményei !!!!

A pedagógiai program érvényessége

A pedagógiai program érvényességi ideje

.

A 2008 áprilisában elfogadott egységes óratervet 2010.szeptember 1-től módosítottuk a Fenntartó intézkedési tervével összhangban, a Pedagógia Program tartalmazza mellékletként.

A kompetencia alapú oktatás bevezetése a 2009/2010. tanévben megkezdődött.

A pedagógiai program érvényessége a visszavonásig érvényes.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata, módosítása (K.t. 44.§ (1))

A pedagógiai programot az igazgató készíti el, a nevelőtestület elé terjeszti megvitatásra és elfogadásra. Az Iskolaszék és a Szülői Tanács képviselői útján egyetértési jogot gyakorol, a Diákönkormányzat választott tagjai véleményezi. Az egészségnevelési programot az iskola-egészségügyi szolgálat véleményezi. A programot a fenntartó hagyja jóvá.

1. A pedagógiai program módosítására:

- az iskola igazgatója,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- szakmai munkaközösségek,
- az iskola fenntartója tehet javaslatot.

2. A tanulók a pedagógiai program módosításával közvetlenül a képviselői (diák-önkormányzat) útján javasolhatják.

3. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

4. A módosított pedagógiai program a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

5. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala (K.t. 44.§ (2))

- a) Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
- b) A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola fenntartójánál,
 - az iskola honlapján,
 - az iskola irattárában,
 - az iskola könyvtárában,
 - az iskola igazgatójánál.

6. A pedagógiai program szerves részét alkotó egyéb dokumentumok

A pedagógiai program az alábbi dokumentumokkal együtt alkot egy olyan komplex egységet, amely leírja az iskola teljes működését.

Az alább lent felsorolt mellékletek az intézmény igazgatói irodájában vannak elhelyezve:

- Helyi tantervek, követelményrendszerrel és a kompetencia alapú oktatással kapcsolatos tantervi átdolgozással együtt (környezetismeret, magyar nyelv és irodalom, matematika 1-4., matematika 5., drámajáték, informatika)
- SZMSZ
- Házi rend
- Minőségbiztosítási program
- Köznevelési Esélyegyenlőségi Terv
- Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja
- A TÁMOP és DAOP pályázat keretében vásárolt eszközök jegyzéke
- Érvényesség dokumentumai:
 - Jegyzőkönyv az Iskolaszék, SZT és a nevelőtestület programot elfogadó üléséről
 - Nyilatkozat a Diákönkormányzattól, az Iskola-egészségügyi Szolgálattól.
 - Fenntartó jóváhagyó nyilatkozata

Makányné Óvári Éva
intézményvezető igazgató